

Lista på användbara båtord

Akter

Den bakre delen av en båt.

Akterspegel

Akterspegeln är namnet på den breda avslutningen som vissa båtar har i aktern. Båtar som saknar akterspegel har istället en akterstäv.

Akterstäv

Akterstäv är namnet på den spetsiga avslutningen som vissa båtar har i aktern. Båtar som saknar akterstäv har istället en akterspegel.

akter-toft

Aktertoft

Toft i aktern.

Andningskydd

Enkel filt eller duk som täcker mun och näsa, med stroppar att fästa runt huvudet och ibland med en böjlig bygel för att skyddet ska sluta tätt om näs-ryggen, och som skyddar luftvägarna så att man inte andas in för mycket damm eller partiklar

Ankare

Tungt redskap av järn eller galvaniserat stål som man förbinder med båten via en ankarlina eller en ankarkätting och som man kastar överbord för att båten ska ligga stilla i sjön.

Åra

Lång stång med blad i yttre änden, som används som hävstång för att driva en båt framåt genom vattnet med muskelkraft, där hävstångens vridpunkt är en årtull eller liknande som sitter fäst på relingen.

Arbetsmoment

Olika arbetsuppgifter som görs på ett varv Exempelvis att slipa, måla, tvätta, montera, bygga, koppla och plasta.

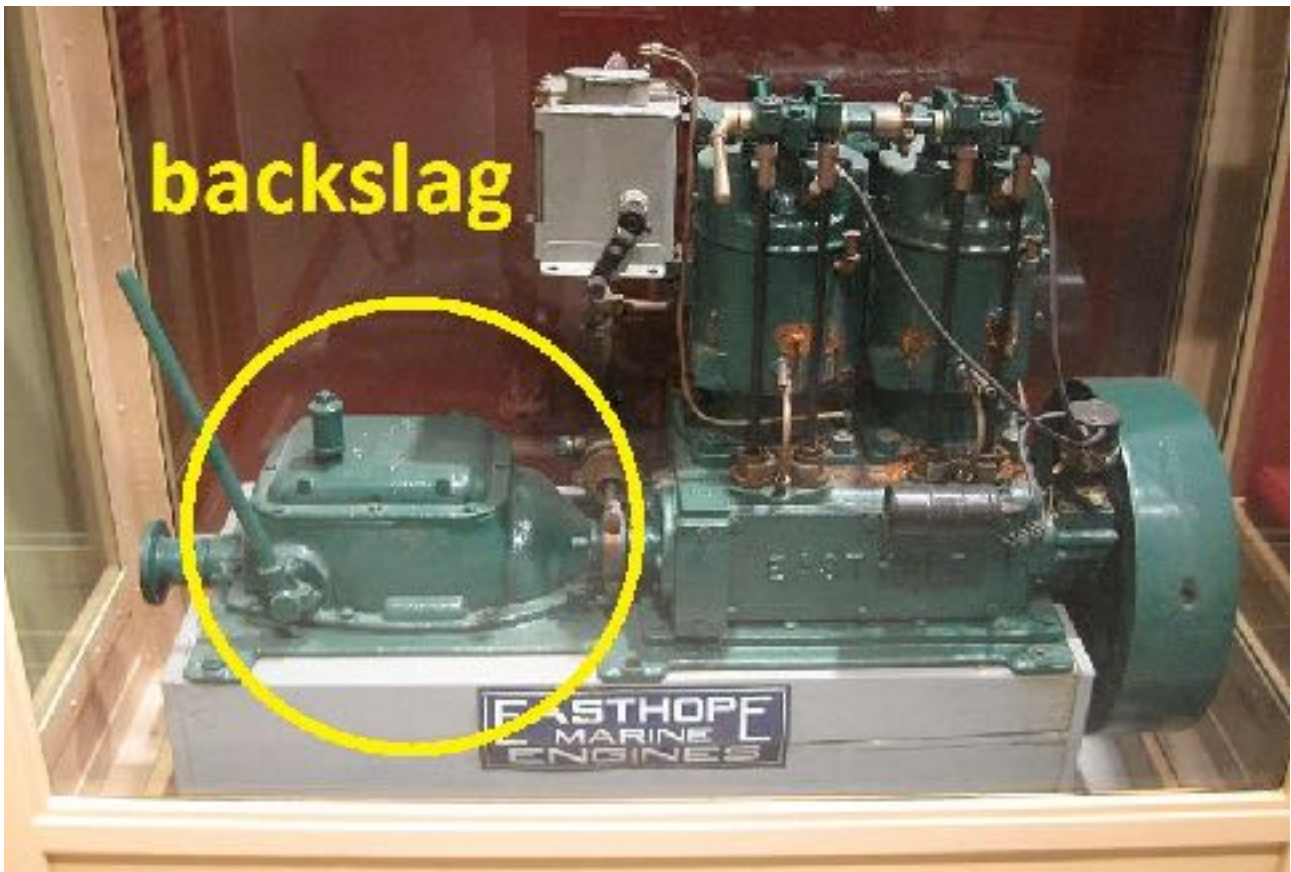
Avfettningsmedel

Lösningsmedel som löser fett och som man använder för att ny färg, fernissa, gelcoat eller klister-märken ska fästa på ytor med gammal ytbeläggning.

Axelanod

Offeranod som sitter på propelleraxeln.

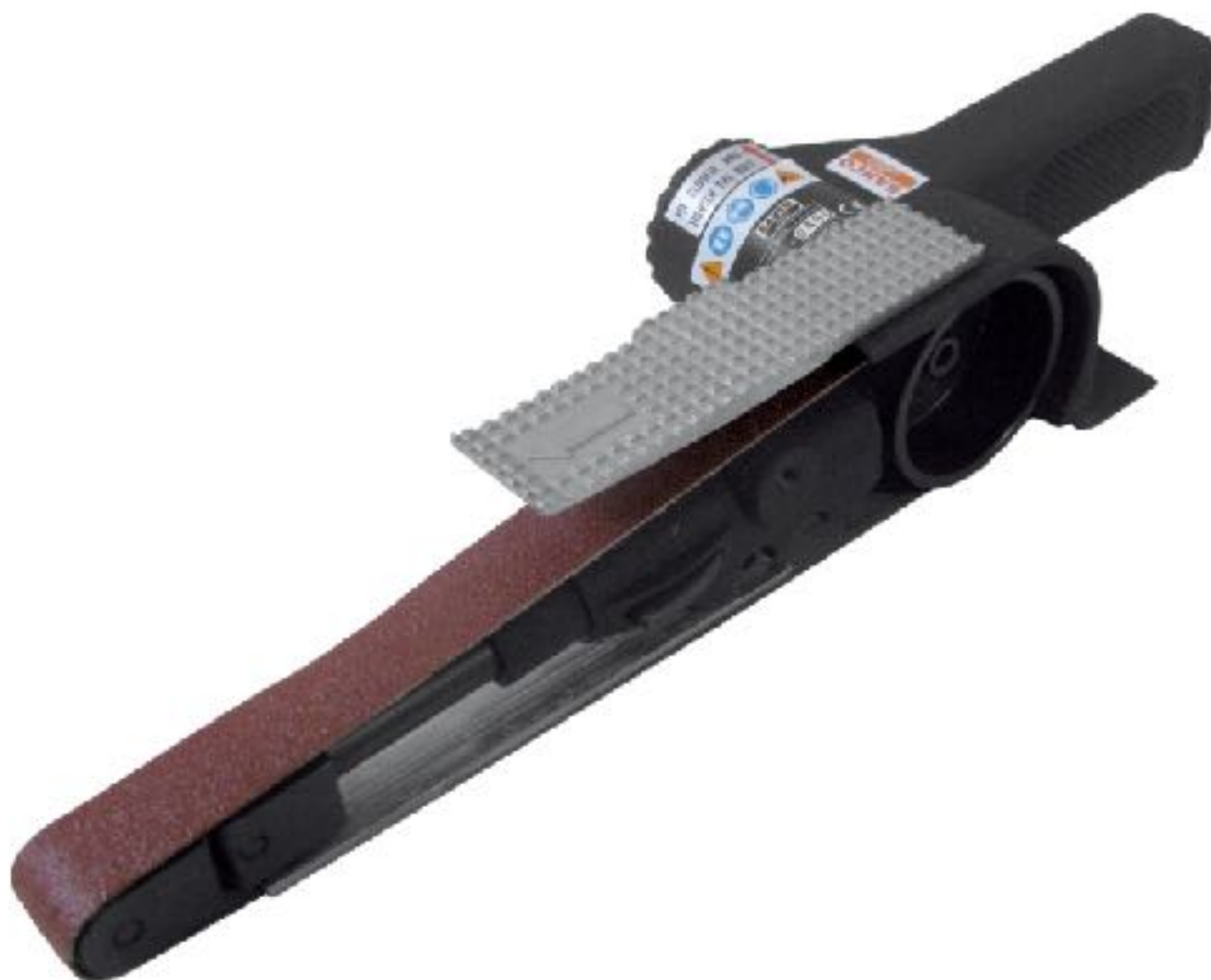
Backslag

Mekanisk eller hydraulisk konstruktion som minskar propellerns hastighet och så att det blir lättare att koppla ur drivlinan och köra på tomgång, eller ändra propellerns rotationshastighet och backa.

Backventil

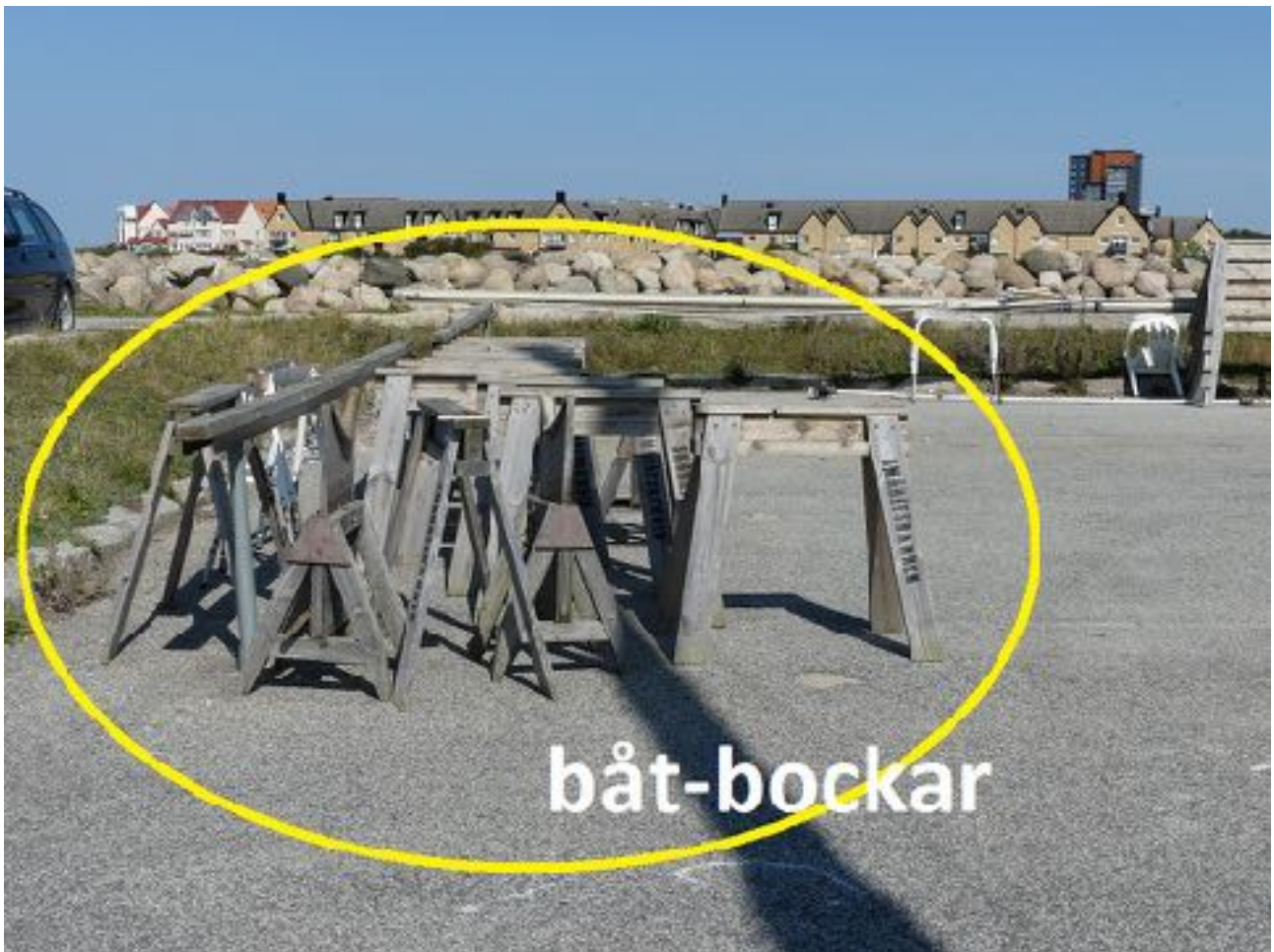
Ventil som en vätska eller gas kan komma igenom åt ett håll men inte komma tillbaka åt andra hållet

Bandslip

Slipmaskin med ett band av slippapper som drivs runt på snurrande valsar

Båt-bock

Pall, stol eller ställning i trä eller stål som båten vilar emot på vinteruppläggningsplatsen eller när båten annars är upplagd på land.

båt-trailrar

Båt-trailer

Kärra som man transporterar båtar på.

Båtbottentvätt

Maskin med stora runda borstar som man kan köra upp sin båt på och som snurrar och skrapar av påväxten under vattenlinjen.

båtlyftar

Båtlyft

Kran för att lyfta båtar från vinterplats på land och ner i sjön vid sjösättning, eller för att lyfta båtar ur sjön och upp på land till vinterplats.

Bensin

Bränsle till otto-motor, som man tillverkar av rå-olja.

Beslag

Bleck eller platt järn som ofta används för att stödja eller stärka en konstruktions-del eller struktur, till exempel ett roder.

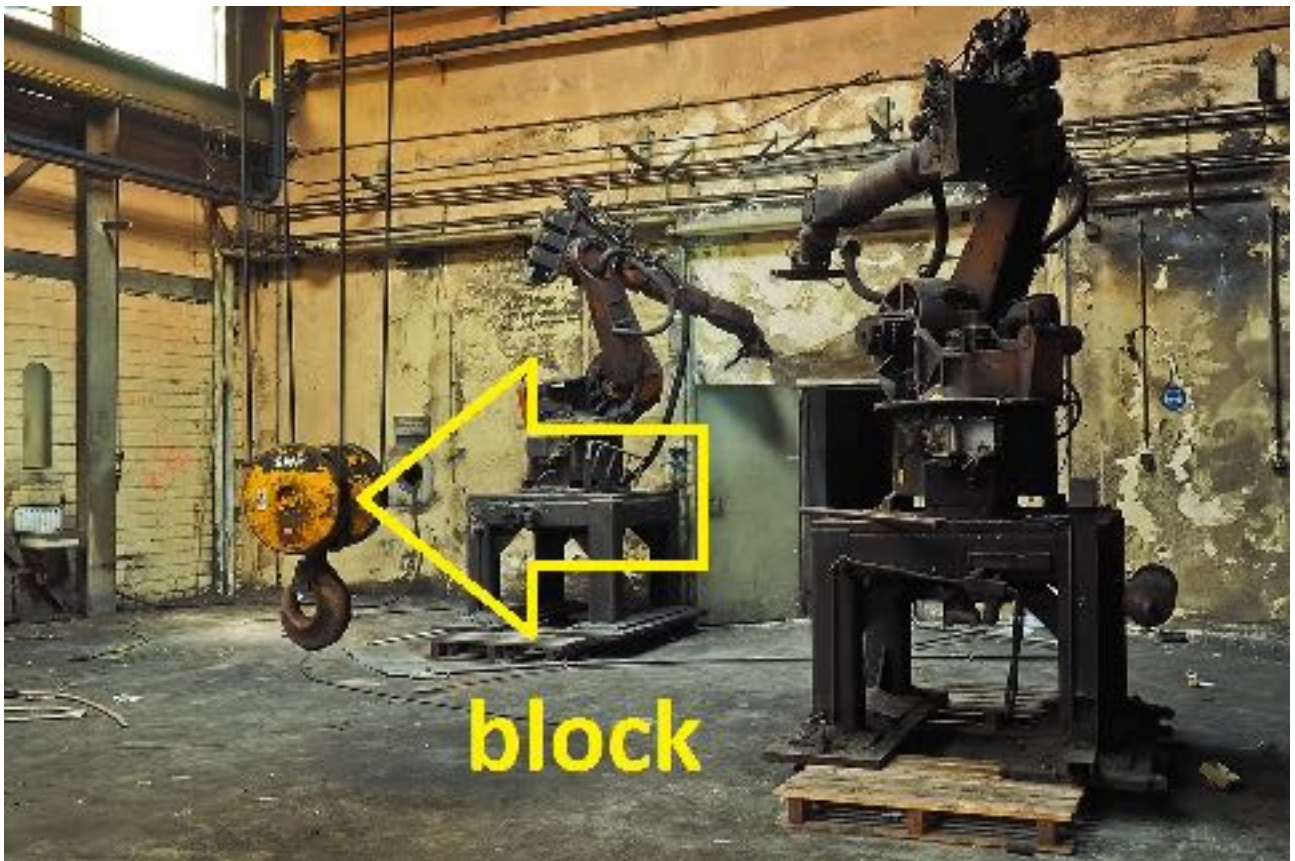
Blåslampa

En gasapparat eller en förgasningsapparat med flytande bränsle (bensin eller fotogen) som ger en riktad värmestråle.

Blåspistol

Handverktyg med munstycke och reglage för rengöring med tryckluft av små utrymmen och ytor.

Block

Mekanisk konstruktion för lyft som består av ett hjul och en hållare som en lina kan löpa genom, och som förlänger vägen för lyftet så att man inte behöver ta ut lika mycket kraft för att klara lyftet.

Bog

Främre delen av skrovet över vattenlinjen.

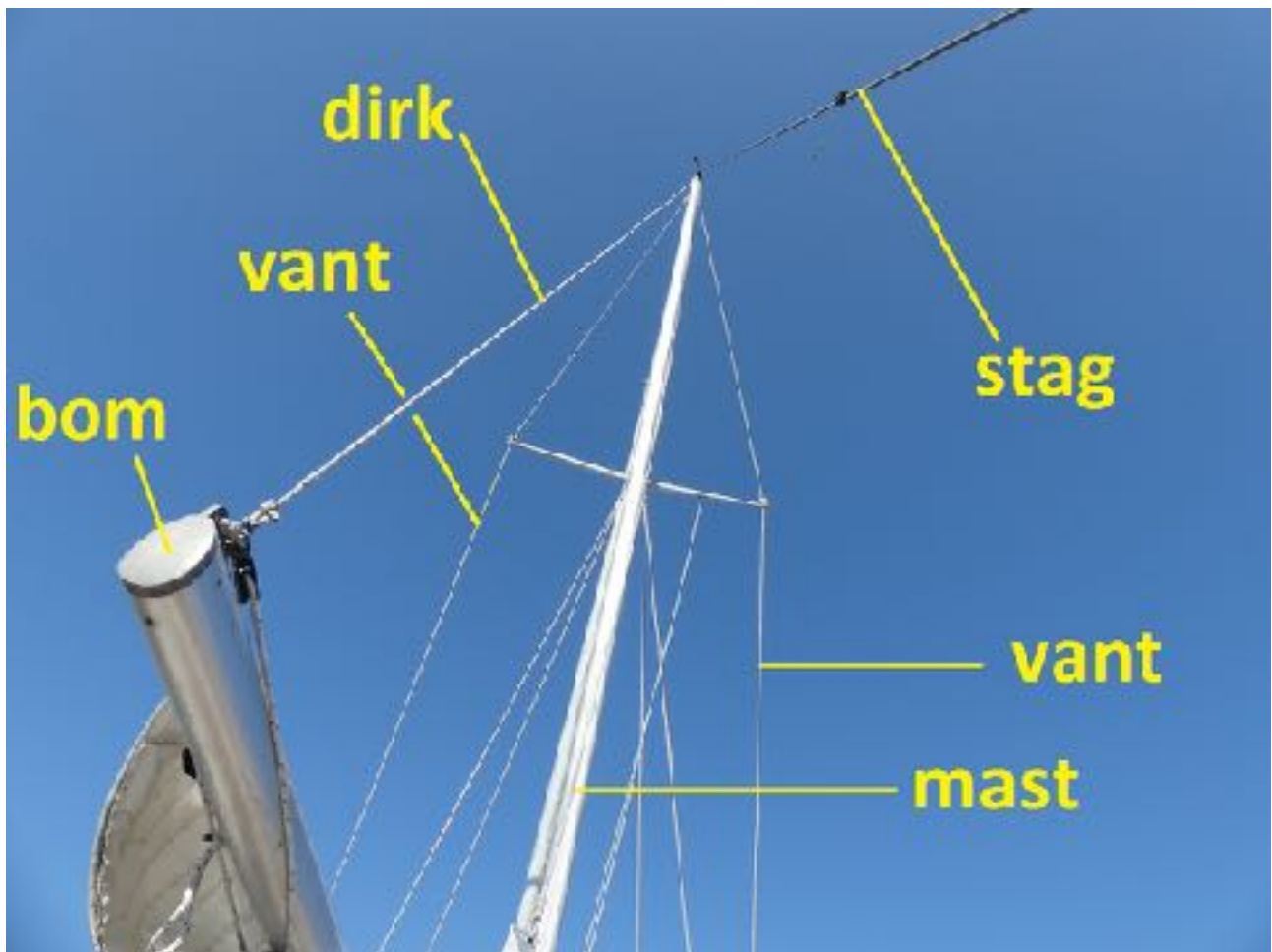
Bogpropeller

Propeller som monteras i bogen, i en tunnel tvärskepps genom skrovet.

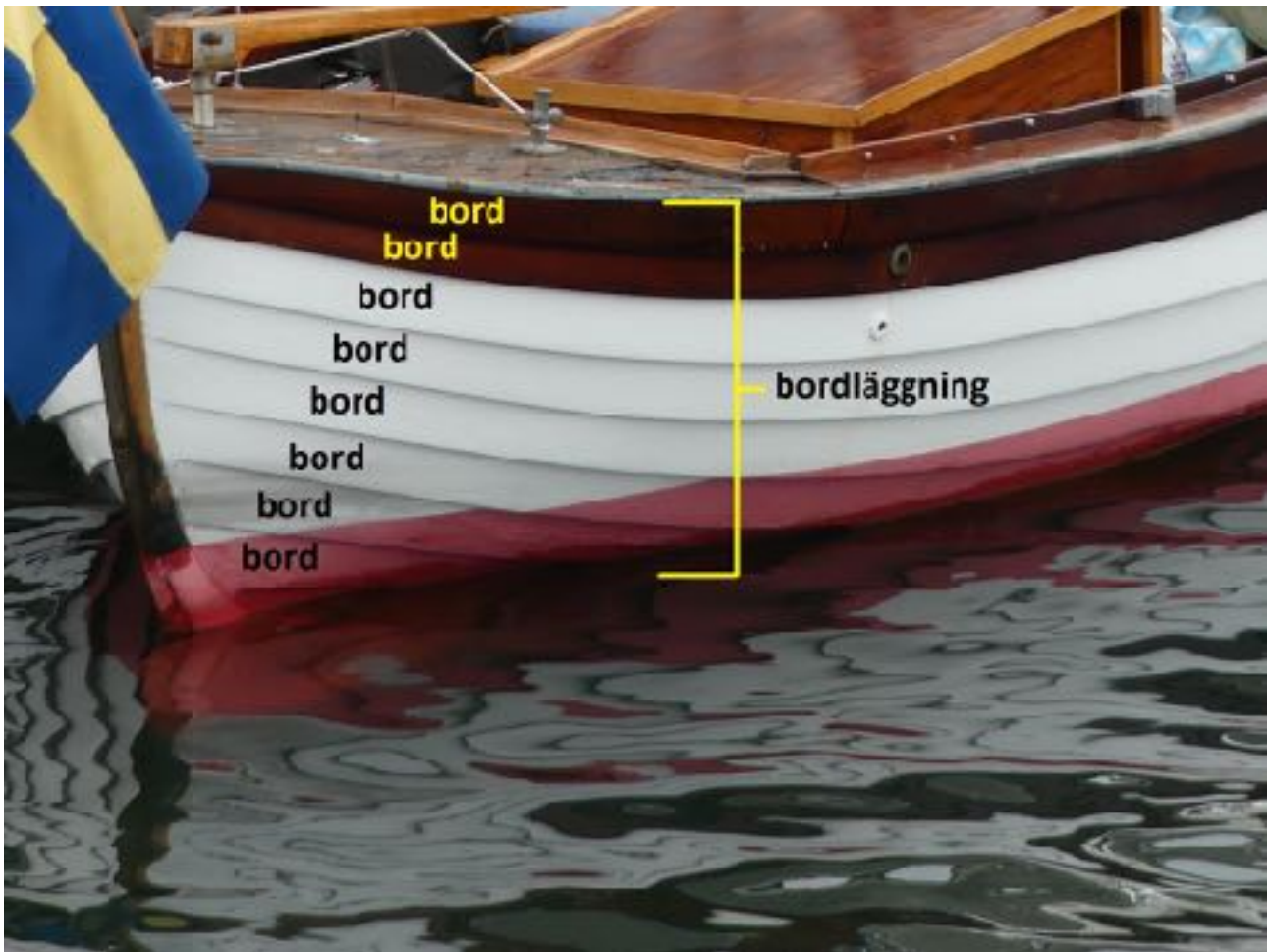
Boj

Flytkropp som används för förtöjning eller för utmärkning (till exempel av fiskeredskap).

Bom

Svängbar stång på mast, som håller ut undre kant på segel.

Bord

Enskild längsgående planka i bordläggningen på en träbåt.

Bordläggning

Skrovet på en träbåt, som består av längsgående plankor (bord) som fogas samman.

Botten

Den delen av båtens utvändiga skrov som ligger under vattenlinjen.

Bottenfärg

Särskild färg som man målar skrovets botten med under vattenlinjen och som ska förhindra påväxt av alger och havstulpaner.

Bottenstock

Förbindning tvärskepps mellan köl och bordläggning

Brandhake

Krok i stål eller mässing som är stängd med en fjädrande spärr med samma form och dimension som kroken, och som hindrar en ring eller lina som är fäst i kroken att glida ur kroken.

Bränsle

Vätska, gas eller fast material som kan brinna för att ge energi

Bränslefilter

Filter som håller bränslet till en förbränningsmotor fritt från smuts och partiklar.

Bränsleförbrukning

Den mängd bränsle som en förbränningsmotor behöver använda under en viss tid eller under en viss sträcka.

Bränslepump

Pump i förbränningsmotor som pumpar bränsle från bränsletank till förbränning i motorn.

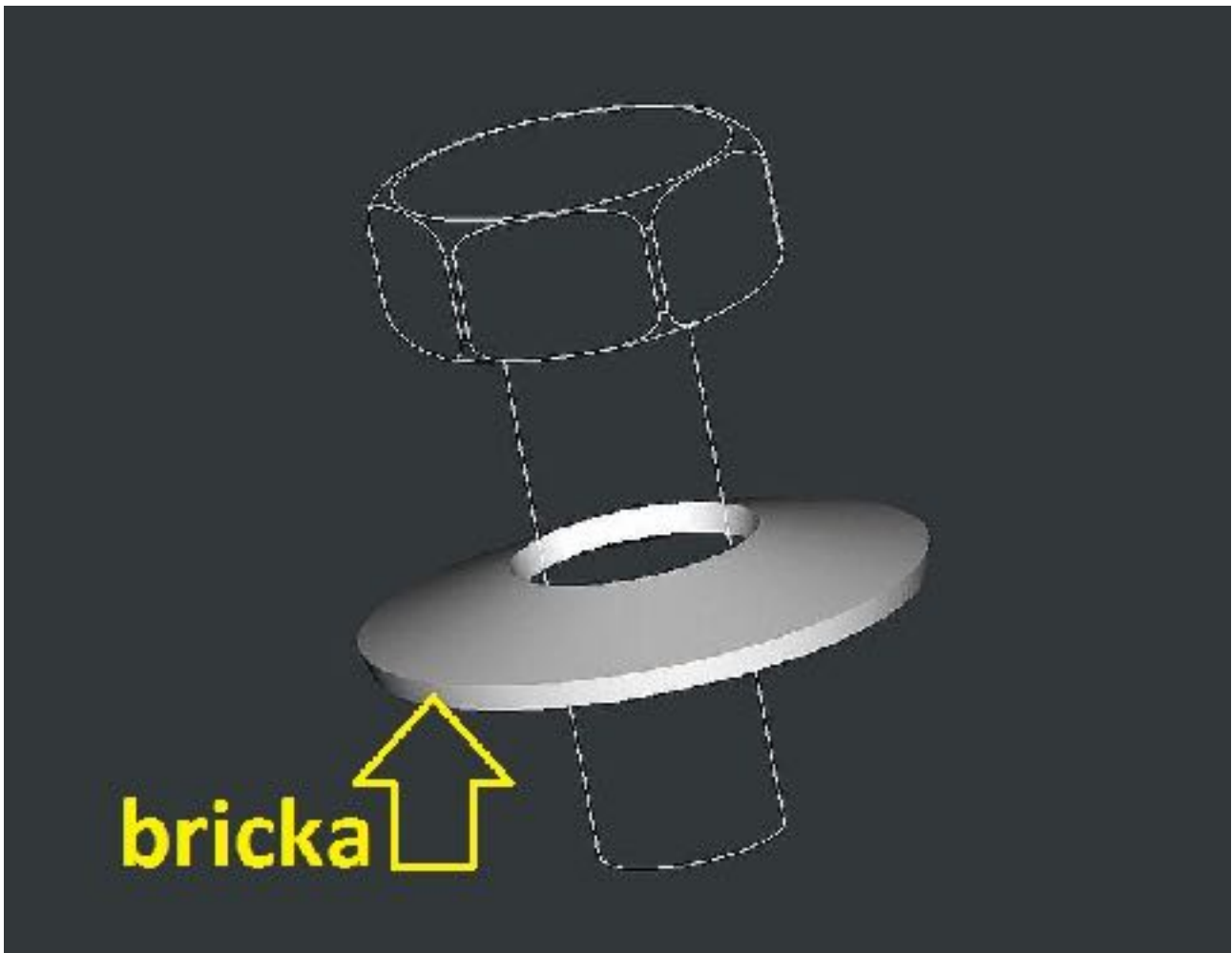
Bränslesystem

Samverkande delar i en förbränningsmotor från bränsletanken till bränsleinsprutningen i cylindern.

Bränsletank

Behållare som innehåller bränslet till en förbränningsmotor.

Bricka

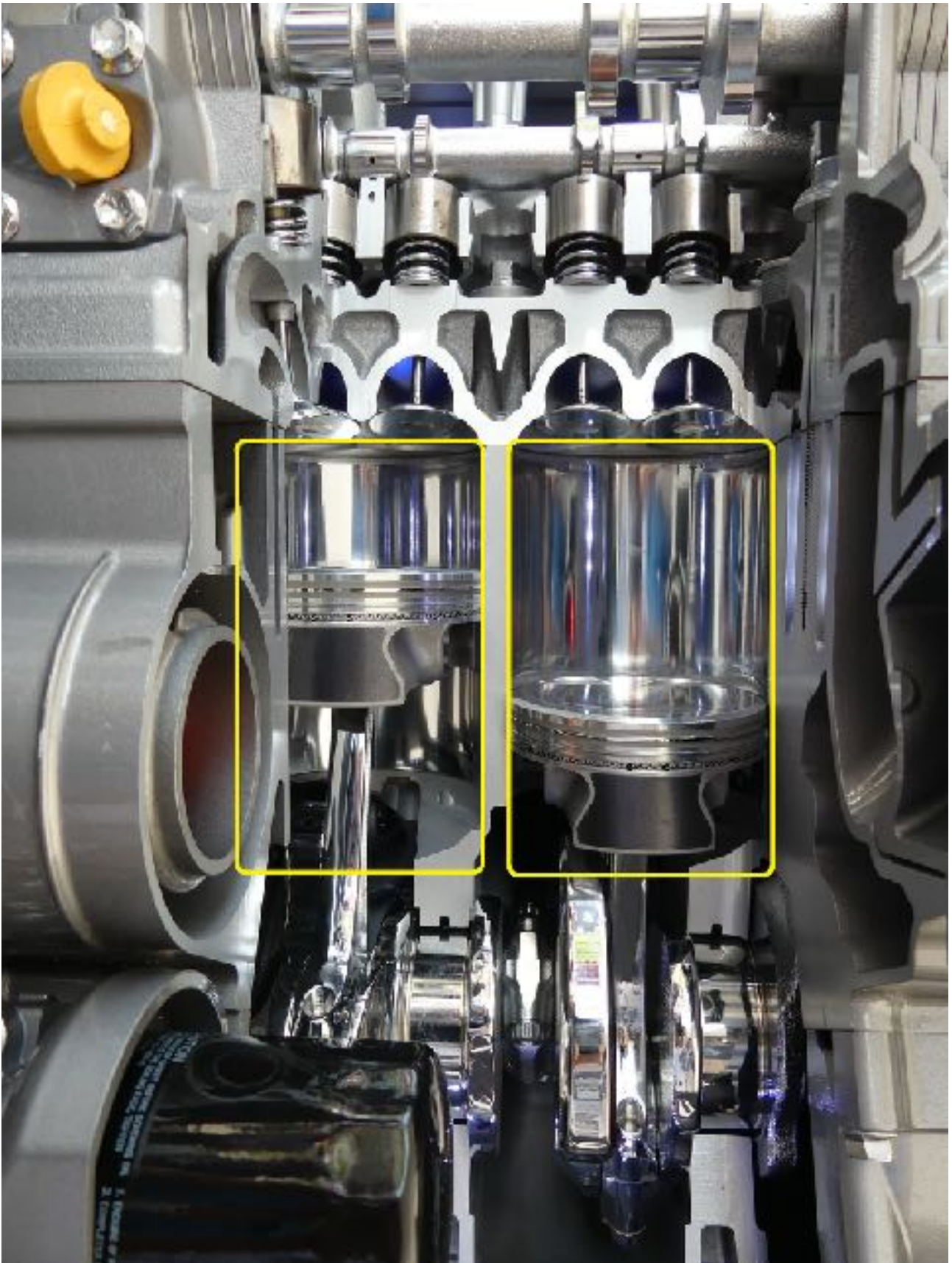
Ring-formad platt detalj som oftast är av metall och som används för att utöka anliggningsytan hos skruvförband.

Brytbladskniv

Kniv som man skär i papper eller plast med, och som har ett långt blad som man kan mata fram i ett spår i kniven och som har

brottsanvisningar för att man ska kunna bryta av bladet tvärt när kniven börjar bli slö, så att kniven skär skarpt igen.

Cylinder

Rörformad del av maskin som en kolv rör sig i fram och tillbaka.

Cylinderhuvud

Delen ovanför cylindern i en förbränningsmotor, där ventilerna öppnas och stängs.

Däck

Plan yta eller tak på en båt, som begränsas av relingen och båtens öppna utrymme, till exempel en sittbrunn.

Demonterar

Tar bort eller skruvar ur.

Diagnosverktyg

Dator-program för felsökning och programmering av bilar, flygplan och båtar.

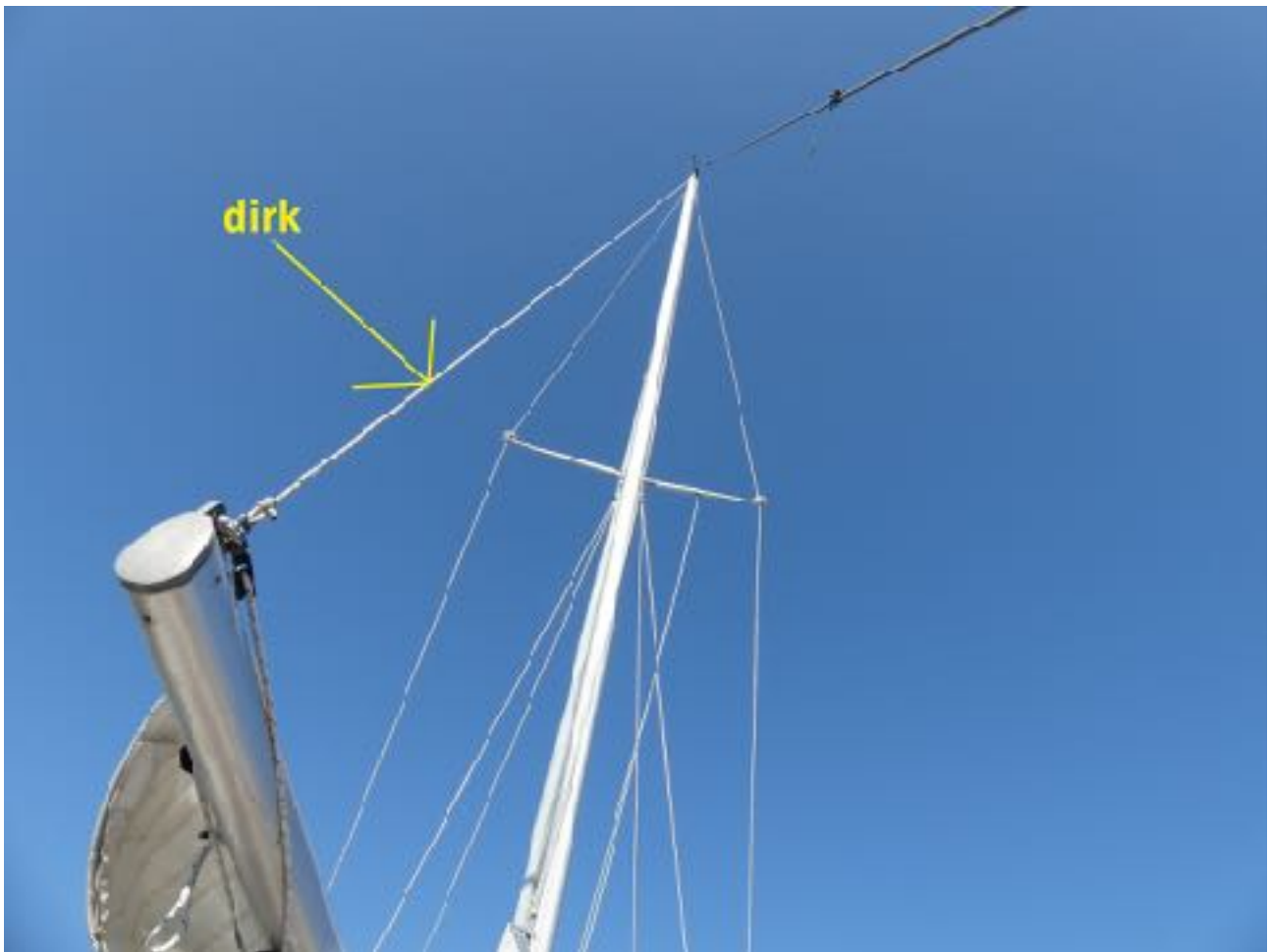
Diesel

Bränsle till diesel-motor, som man tillverkar av rå-olja.

Dieselmotor

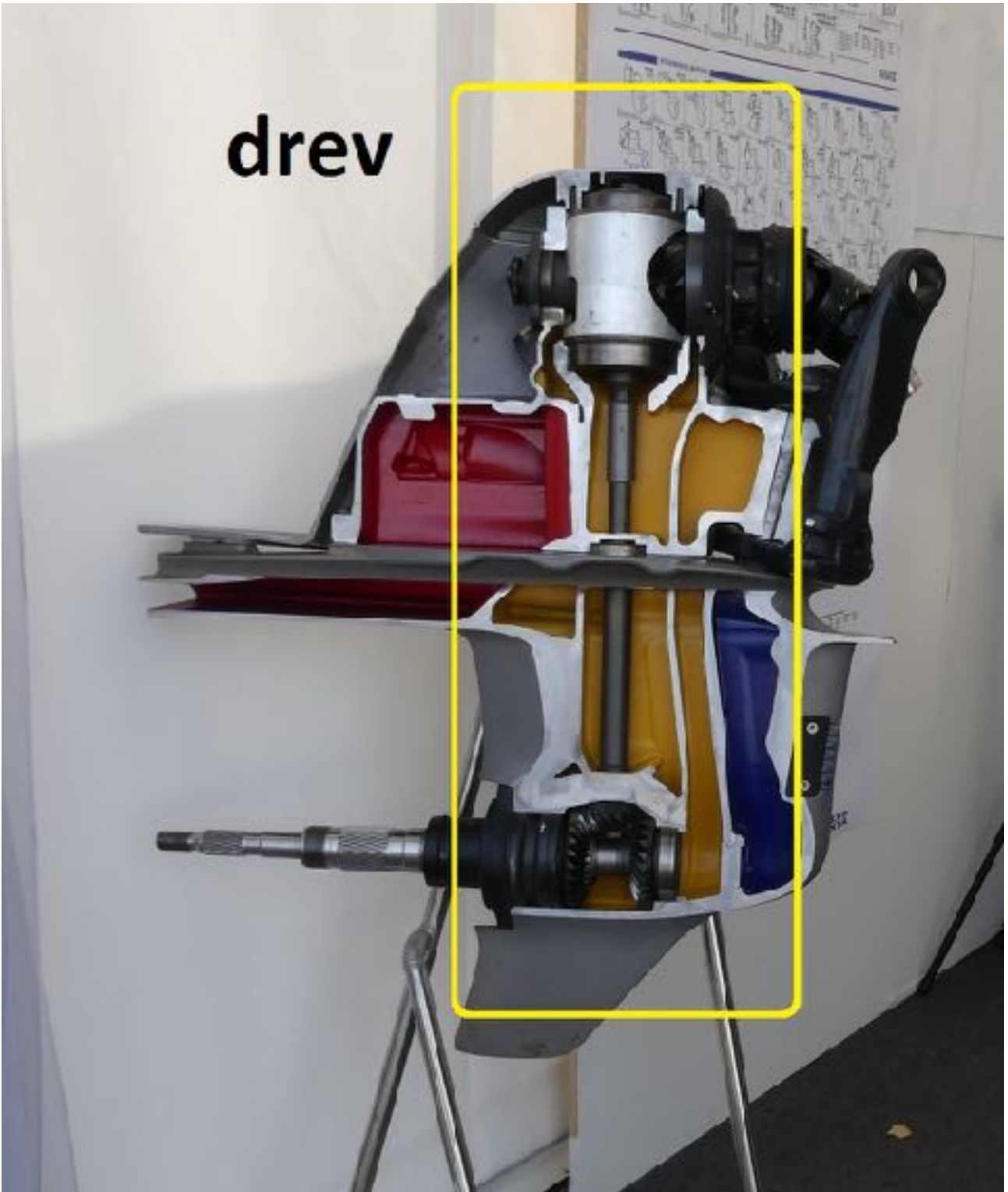
Förbränningsmotor där bränslet sprutas in i cylindern och tar eld därför att luften i cylindern har trycks ihop och blivit mycket varm.

Dirk

Lina från mastens övre del till bommens yttre ände.

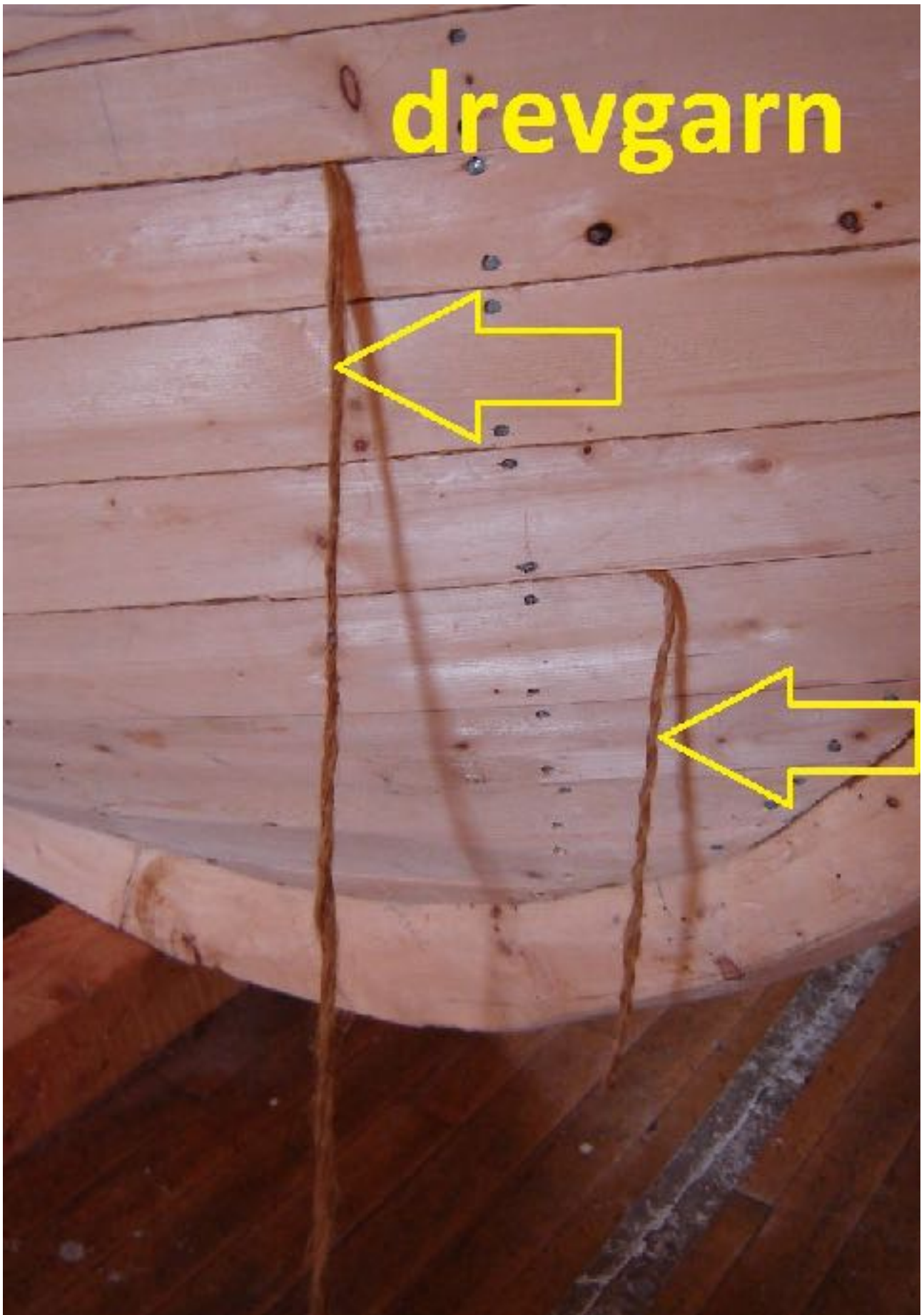
drev

Drev

Mekanisk konstruktion för transmission, med ett kugghjul som rör sig och griper in i ett eller flera andra kugghjul som då rör sig och gör att en propelleraxel och propellern kan snurra.

drevgarn

Drevgarn

Garn av hampa, bomull eller liknande, som används för att tätta (drevna) en träbåts skrov eller däck.

Drevning

Tätning av nåten (gliporna) mellan borden på en träbåt, med hjälp av garn (drev) som man bankar in i nåten.

Drevrem

Rem i gummi som sitter uppspänd på remskivor (drivhjul) på vevaxel, generator, kylvätskepump, hydraulpump och andra apparater som ska drivas av motorn.

Drevsäck

Tjock säck som man knyter om växelhuset för att skydda drevet vid vinterförvaring.

Drivlina

Drivlinan består av alla delar på en båt som tillsammans gör att båten går framåt. En motorbåt har en [drivlina](#) från motor till propeller. En segelbåt har ofta två drivlinor där den viktigaste är segel. Men man har ofta även någon typ av motor som är en egen [drivlina](#).

Durk

Löstagbar del av golvet i en båt.

Dyvika

Plugg i nedre delen av skrovet akterskepps på en öppen båt, som man drar ut eller skruvar ut när båten ligger på land, för att regnvatten ska kunna rinna ur båten.

Effekt

Den mängd energi som omvandlas per tidsenhet.

Epoxylim

Mycket starkt lim som blandas ihop av lim och härdare från två olika behållare.

Excenterslip

Slipmaskin med en rund slipplatta som slipar med ett oscillerande rörelsemönster.

Färgborttagningsmedel

Lösningsmedel som man använder för att ta bort gammal färg.

Färgpistol

Tryckluftsdrevet målnings-verktyg som sprutar ut färg med en fin dim-stråle och som man använder när resultatet måste bli en mycket jämn och slät och fin finish på den yta som man målar.

Fartyg

Stor båt

Fender

(oftast) luftfylld korv av plast, som skyddar båten från att skadas genom stötning eller nötning mot brygga eller annan båt.

Fernissa

Färglös lack som träbåtars däck och bordläggning (särskilt utvändigt) målas med som skydd mot stötar, nötning, solljus och fukt, men också för att skapa en vacker och glänsande yta.

Fernissar

Målar med fernissa.

Fettar av

Gör en fet eller oljig yta torr med hjälp av avfettningsmedel.

Fettar in

Behandlar enskilda maskin-delar i [drivlina](#) eller skrov eller rigg med smörjfett.

För

Den främre delen av en båt

Förbränningsmotor

Motor där den kemiska energin i ett bränsle omvandlas till arbete.

Förpik

Mindre utrymme i fören, under fördäck eller förtoft, och innanför förstäven.

Förstäv

Mindre utrymme i fören, under fördäck eller förtoft, och innanför förstäven

Förtoft

Toft i fören.

Förtöjer

Gör fast en båt vid en brygga eller en kaj.

Fribord

Den del av sidan på en båt som är över vattenlinjen.

Fritidsbåt

Båt som används mest för motion eller nöje, av privatpersoner som är lediga från sitt jobb.

Frostskydd

Medel man blandar i en vätska för att vätskan inte ska frysa till is.

Galvanisk korrosion

Korrosion som händer när två metaller reagerar kemiskt med varandra för att metallerna är i kontakt med varandra, antingen direkt eller indirekt genom till exempel vatten.

Gänga

Spiralformad upp-höjning med intilliggande inskärning, vanligtvis utvändigt på en skruv och invändigt i en mutter eller en hylsa, som gör det möjligt att skruva ihop konstruktionsdelar.

Gångbord

Del av däck, ofta nära relingen, som det passar att gå på.

Gängpaj

Resultatet av att skruva snett eller för hårt, så att gängorna i ett skruvförband skär och skalas av.

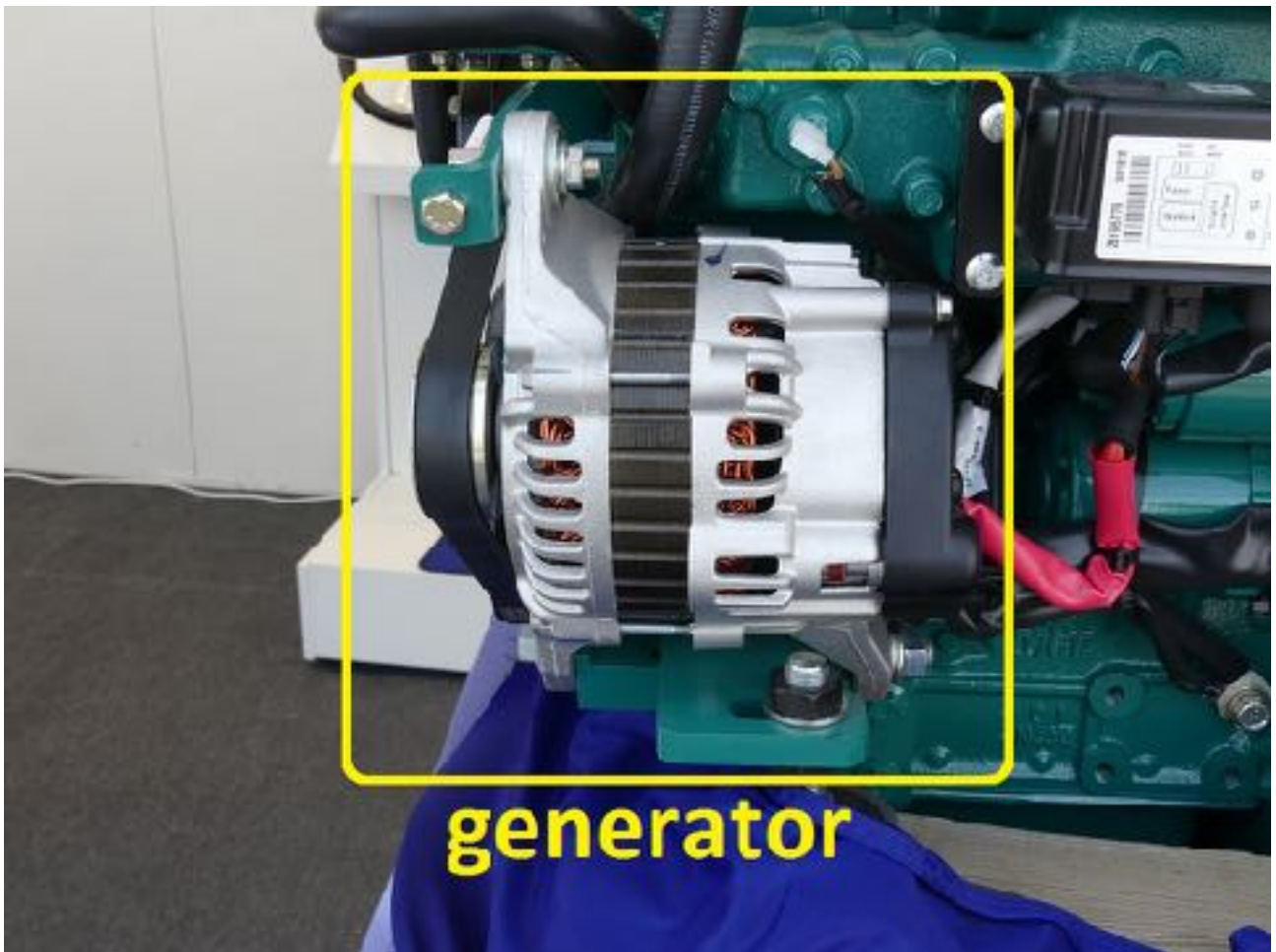
Gelcoat

Hårt yt-lager i polyester-plast på plastbåtskrov av glasfiberarmerad plast.

Gelcoat cleaner

Medel för att ta bort gelcoat.

Generator

Apparat som omvandlar röresleenergi till elektrisk energi.

Genomföring

En mjuk gummi-ring eller plast-ring som man sätter i ett hål med vassa kanter, så att man kan dra ledningar eller rör genom hålet utan att ledningarna eller rören skadas.

Glasfiber

Konstfiber av glas. Används tillsammans med 2-komponents härdare för att forma och bygga hårda plastskrov och andra båtdetaljer.

Glasfiberarmerad plast

Plast som för att konstruera plastbåtsskrov har förstärkts med glasfiberväv.

Glassbåt

Liten båt med skrov av rån som är fyllt med gräddvaniljglass som är överdragen med ett lager ripplad choklad, och som midskepps har en klick med jordgubbssylt.

Glykol

Enkel alkohol som används som frostskydd.

Gummibåt

Uppblåsbar båt som är tillverkad av en lufttät väv.

Hamn

Plats vid sjön som är ordnad för att man ska kunna förtöja säkert och ligga still säkert med sin båt i sjön.

härdare

Härdare

Ett ämne som sätter igång en kemisk reaktion som skapar bindningar hos vissa plaster, limmer och lacker så att limmet, plasten eller lacket stelnar fort och blir mycket hårt.

Hjälpmotor

Liten motor som bara används för framdrivning i särskilda situationer.

Högtryckstvätt

Tryckluftdriven maskin som har en vattenslang och ett munstycke som sprutar ut en blandning av vatten och luft (och ibland ett rengöringsmedel) under högt tryck.

Hörselskydd

Utrustning som skyddar mot buller-skador i inner-örat och som består av kåpor med ljudisolerande material som man sätter över oronen och som hålls på plats av en bygel.

Hydraulik

Kraftöverföring och styrning av maskiner med hjälp av vätska som trycksätts genom att tvingas genom trånga ledningar.

Hydraulolja

Oftast ganska lättflytande olja till slutna hydraulsystem för till exempel servostyrning, hydrauliska ankarspel, kranar och annan lyftutrustning.

Impeller

Hjul som liknar en [propeller](#) med mjuka böjda blad och som snurrar i en rund kammare (pumphuset i en sjövattpump) och som hjälper till att pumpa runt sjövattnet i kylsystemet i en sjövattpump.

Impregnering

Behandling av trä eller textilt material som gör att materialet stöter ifrån sig eller inte suger åt sig vatten, eller ett medel som används för behandlingen.

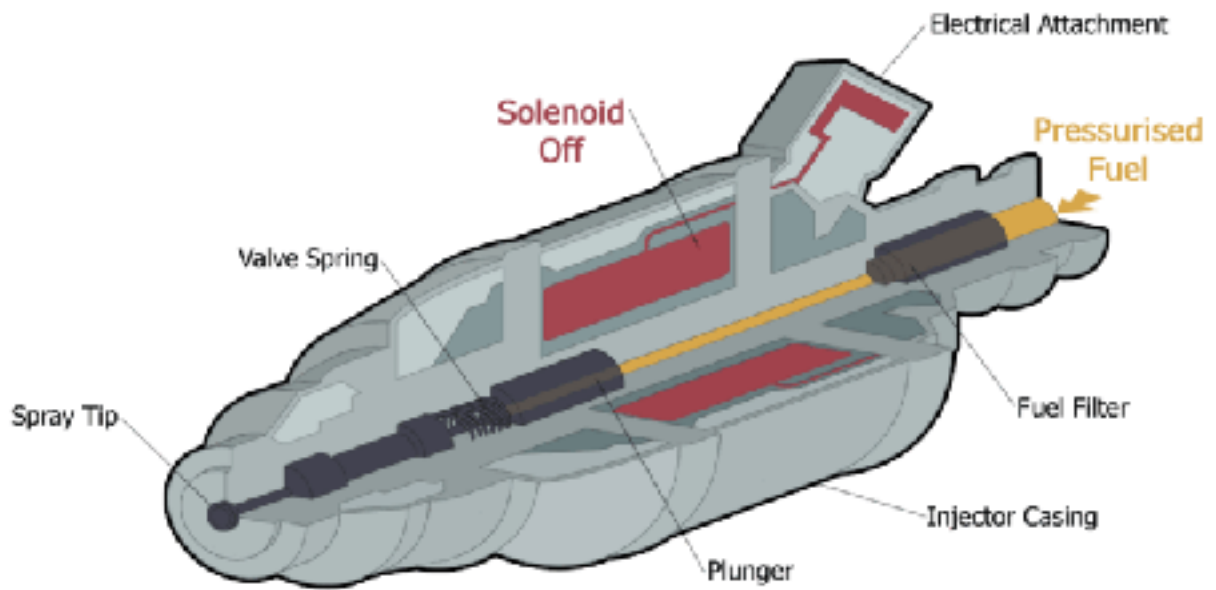
Impregnering

Medel som används för impregnering.

Inombordsmotor

[Båtmotor](#) som monteras ombord på insidan av skrovet.

Insprutare

Rör eller apparat som är konstruerad för insprutning av bränsle i förbränningsmotorns förbränningsrum (rummet mellan kolv-huvud och cylinderns tak).

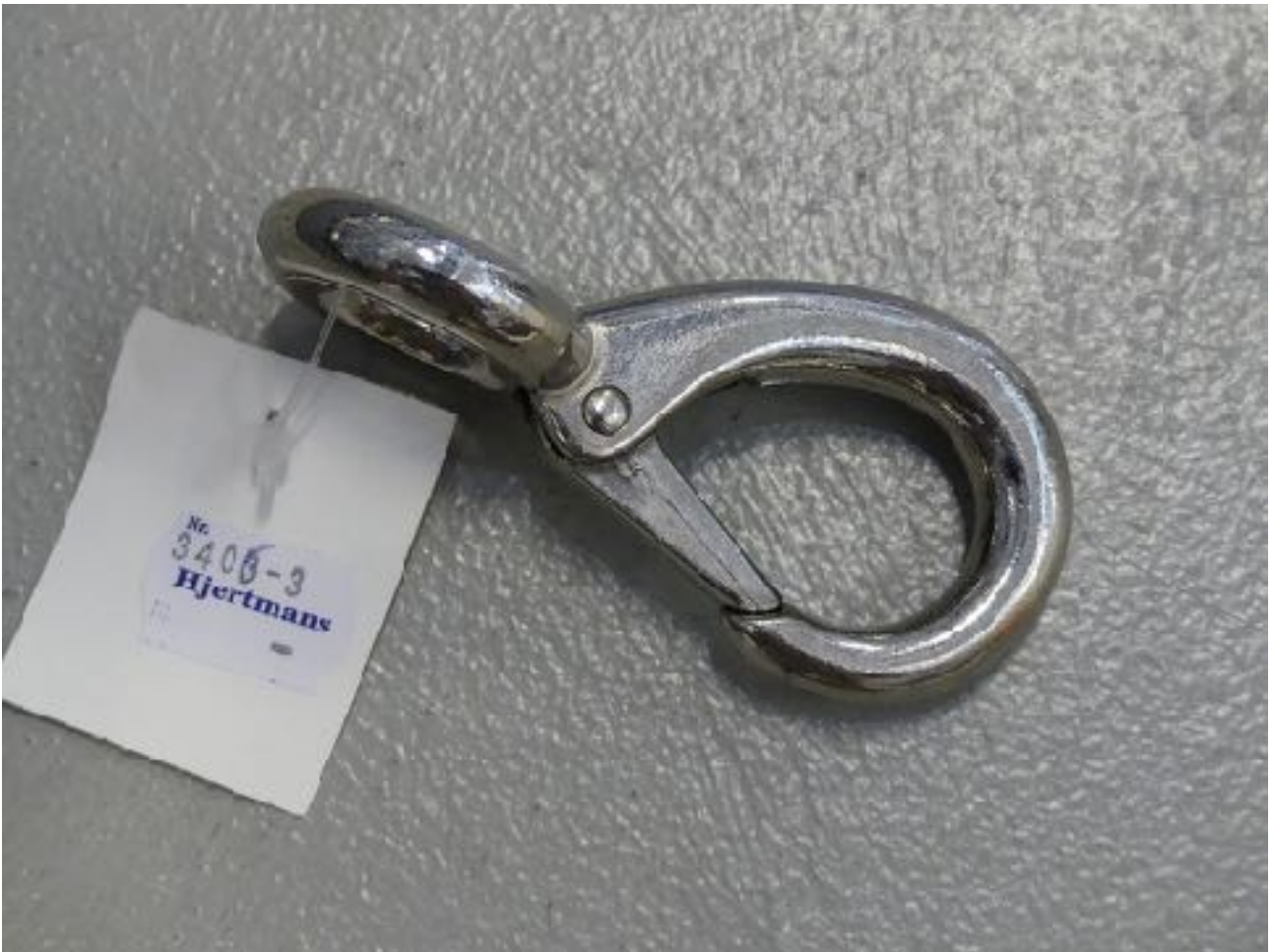
Kaj

Fast tröskelkonstruktion i strandlinjen, där båtar kan angöra för lastning och lossning, eller för att släppa på eller av passagerare.

Kapell

Skydd av kraftig duk eller canvas, som spänns över sådana öppna delar av en båt som kan ta in regnvatten, eller sjövatten vid kraftig översköljning.

karbinhake

Krok i stål, mässing eller aluminium som är stängd med en fjädrande spärr som hindrar en ring eller lina som är fäst i kroken att glida ur kroken, och som också har en sluten fästögla som är orienterad vinkelrätt mot den ögla som kroken bildar.

Kärra

Enklare typ av vagn som bara har en hjulaxel och som inte har egen framdrivningsanordning och som därför dras eller skjuts av någon eller något.

Kätting

Följd av ringformade länkar i stål eller aluminium som är häktade in i varandra.

Klink

Bordläggning där borden läggs omlott och nitas i varandra.

Knap

T-formad konstruktion, där T:ets tak är längre än T:ets fot är hög, och som man lägger linor runt när man förtöjer båten.

Knäskydd

Böjbara bitar eller plattor av cellplast som man monterar i hållare på arbetsbyxorna och som skyddar knäna i verkstadsmiljö eller byggmiljö där man ofta måste stå på knä eller ta spjörn med knäna mot ett hårt underlag.

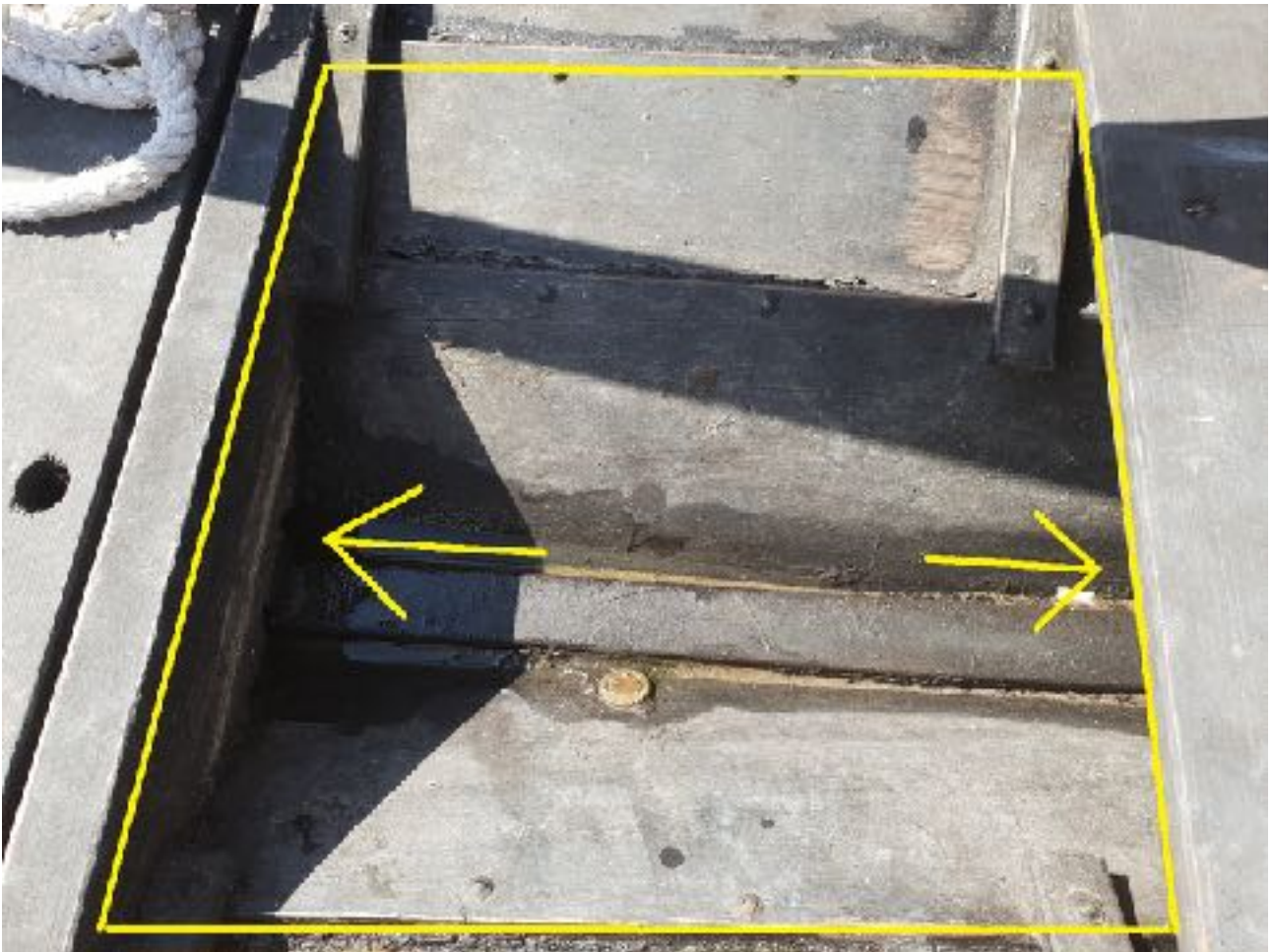
Köl

Kölplanka eller konstruktion på skrovets djupaste del, som gör att båten håller kursen bättre och kränger mindre.

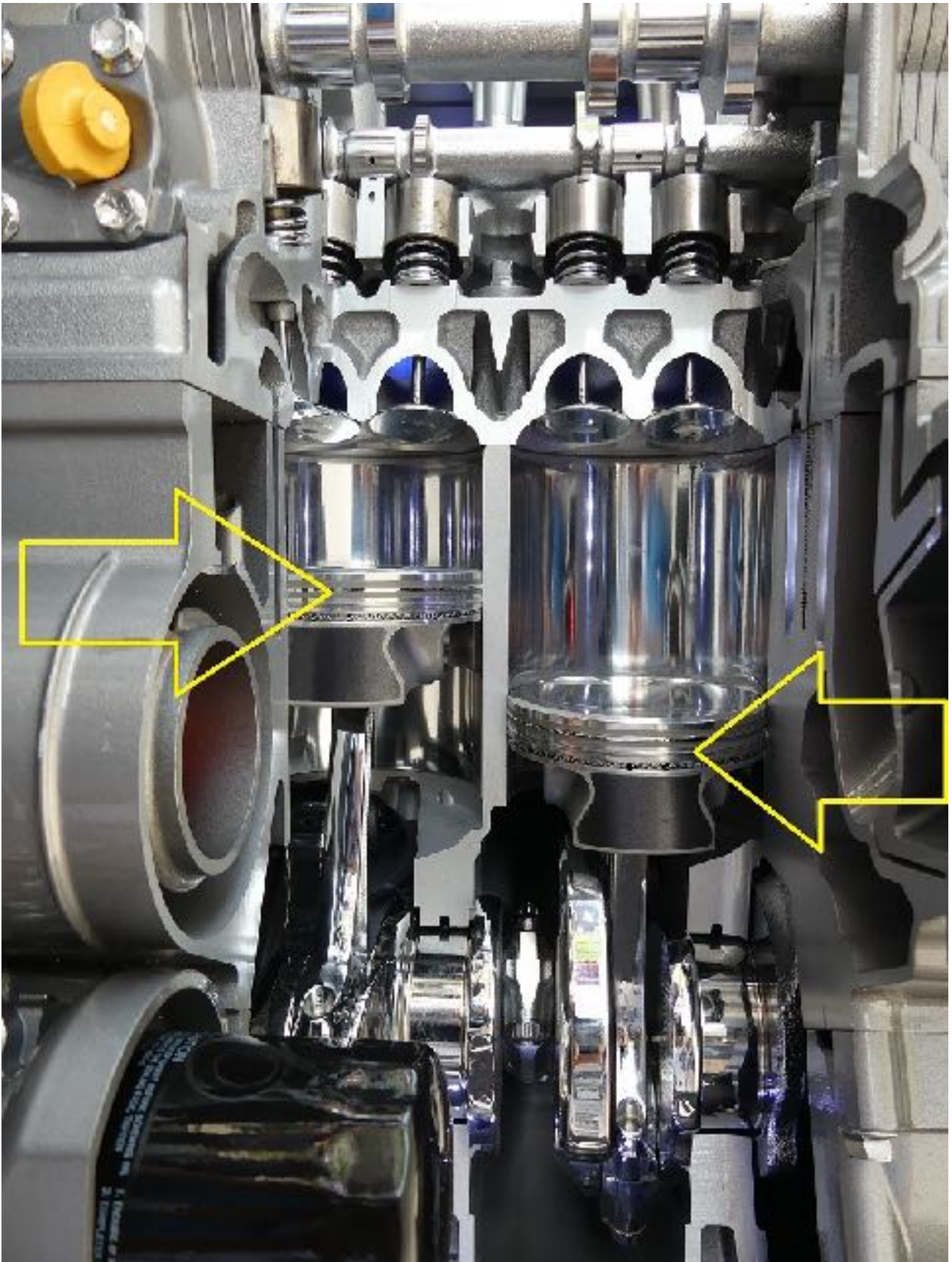
Kölplanka

Det längsgående timmer som är träbåtens ryggrad.

Kölsvin

Utrymmet under durkarna och ovanför kölplankan.

Kolv

Cylinderformad del i maskin som rör sig fram och tillbaka i en tättslutande hylsa, särskilt i pumpar och motorer.

Kompressor

Maskin som pressar samman luft eller annan gas så att lufttrycket blir mycket högre än atmosfärtrycket.

Konserveringsolja

Skyddande olja som används vid motorkonsivering.

Korroderar

Förändras eller förändra genom korrosion.

Korrosion

Förändring av ett material genom kemisk reaktion med ett annat material eller medium.

Korrosionsskydd

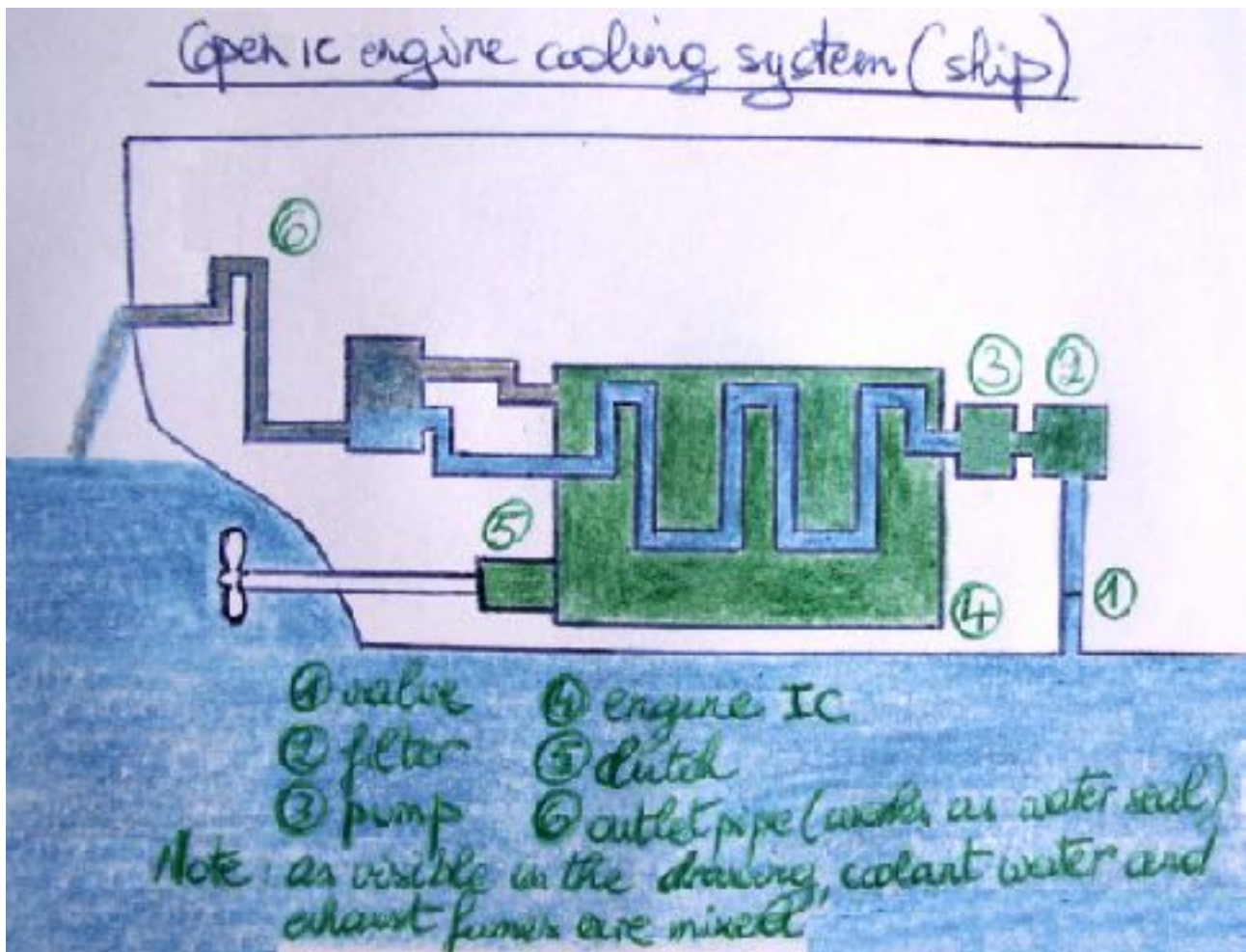
Material, ämne, medel eller miljö som skyddar mot korrosion.

Kravell

Bordläggning där borden ligger kant-i-kant så att skrovet blir slätt.

Kylsystem

System för att kyla ner en motor i drift, eller någon annan maskin i drift, som annars hade blivit så varm att den går sönder.

Kylvätska

Blandning av vatten och [glykol](#) som pumpas runt i kylsystemet i en motor.

Kylvätskepump

Pump i ett [kylsystem](#), som pumpar runt kylvätskan i systemet.

Lack

Lösning som oftast består av naturhartser och olja som lösningsmedel, och som målas på en yta för att skydda ytan mot stötar, nötning, solljus eller fukt.

Lacknafta

Lättflytande, giftigt lösningsmedel som består av en blandning av estrar, alkoholer och aromatiska kolväten, och som används för att lösa färg (tvätta penslar) eller spä ut (förtunna) färg.

Lägger till

Närmar sig en brygga eller land för att förtöja där.

Längskepps

I längdriktningen av en båt.

Limpistol

Verkt yg som anv ands f or att trycka ut sm altlim.

Målar

Applicerar, lägger på, färg med hjälp av pensel eller roller eller på annat sätt.

Marin

Allt som har att göra med havet.

Marina

Kommersiell fritidsbåtshamn.

Maskerar

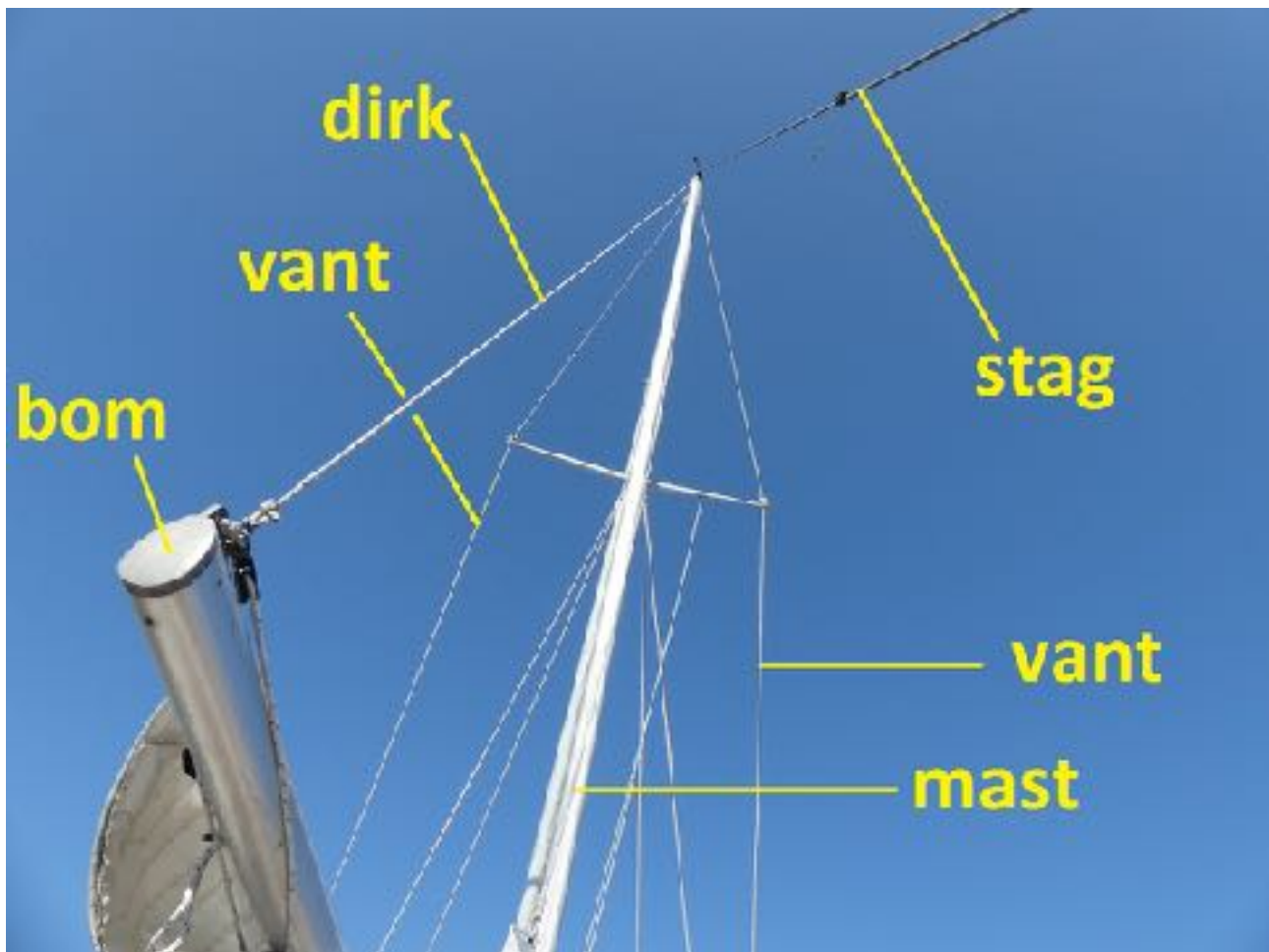
Tejpar för delar som ska skyddas från övermålning.

Maskeringstejp

Tejp med ganska svagt lim som används vid måleriarbeten för att täcka över rutor, fribord eller andra delar som inte ska målas.

Mast

Upprest stångliknande konstruktion som bär upp segel på båtar.

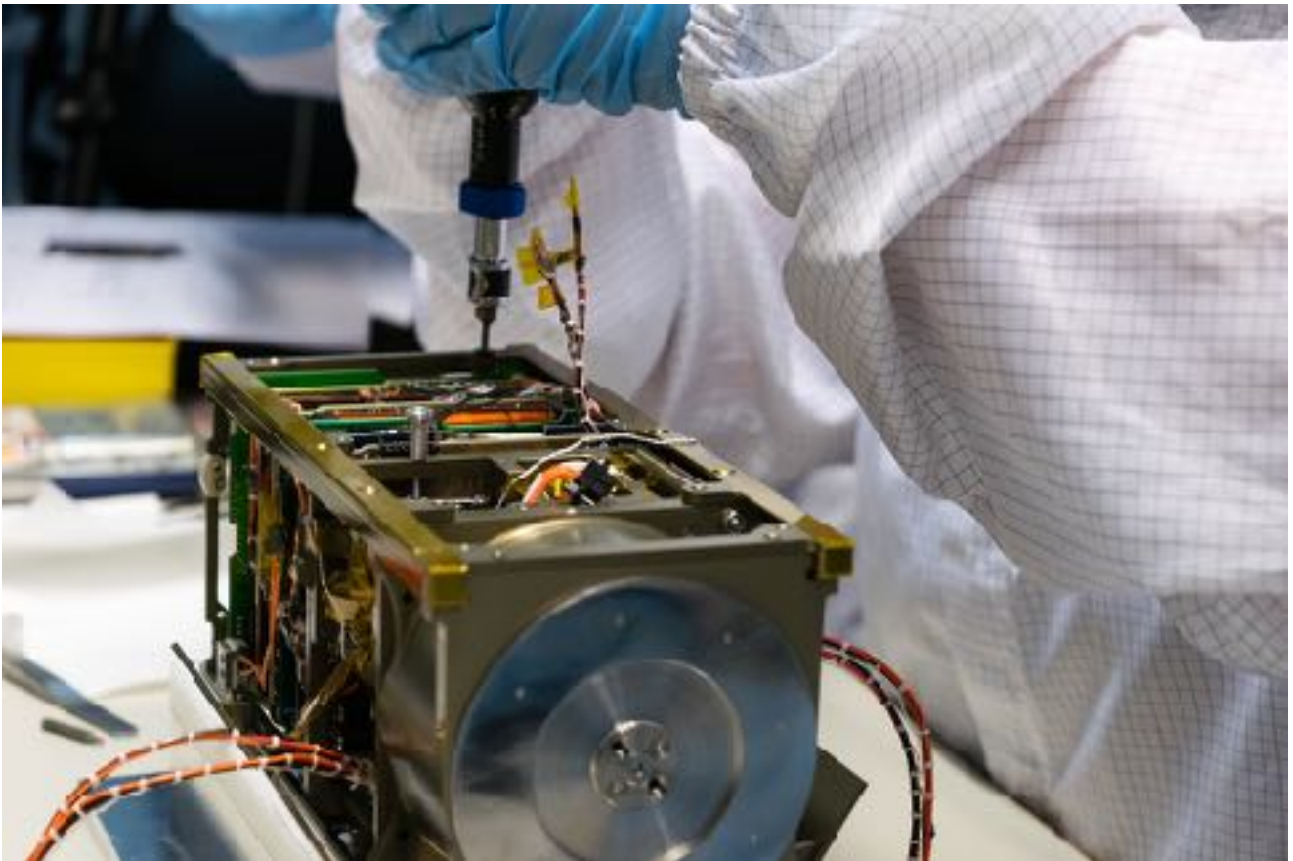
Midskepps

Mitt i en båt.

MIG-svets

Svets som alstrar en elektrisk ljusbåge och smälter ihop grundmaterialet med ett tillsatsmaterial (trådelektroden) i en skyddande gas.

Montera

Sätter ihop eller skruvar ihop delar.

Motorbåt

Båt som i första hand drivs fram med hjälp av en motor.

Motorkonservering

En serie arbetsmetoder för att skydda en förbränningsmotor från att skadas av kondens, korrosion, frost och bakterier när motorn vilar under vintern, eller ett medel som används inom dessa metoder.

Motorolja

Smörjningsolja som smörjer maskindelar i en motor, och som ofta också kyler maskindelarna och skyddar maskindelarna mot korrosion.

Motorseglare

Mellanting mellan motorbåt och segelbåt, som har kraftigare motor än den typiska segelbåtens hjälpmotor.

Motorservice

Service av motor – betyder ofta att byta olja och tändstift.

Motorupphängning

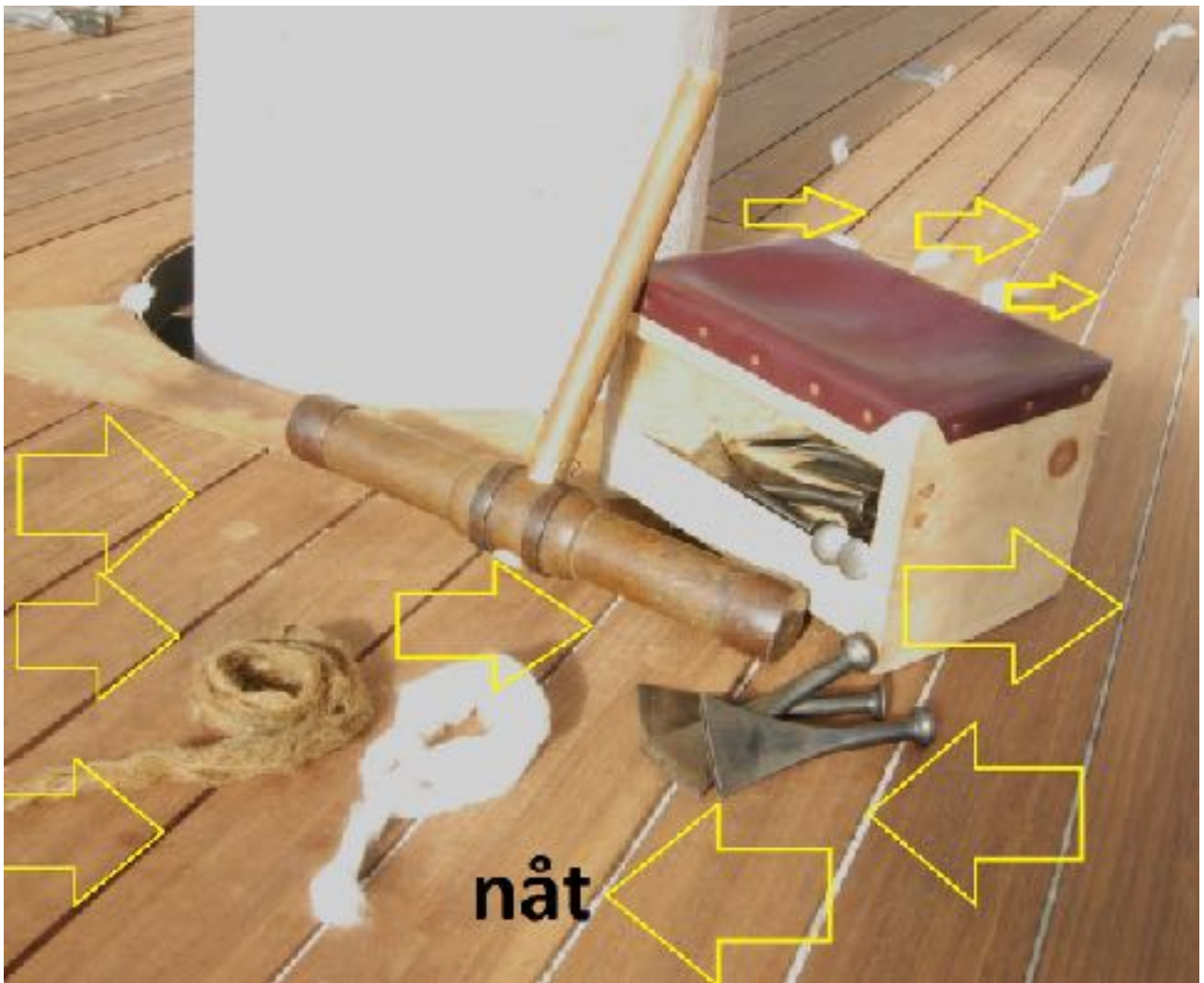
Grov ram i motorbåt som en inombordsmotor vilar mot och sitter fast i, eller kraftigt fäste i aktern för utombordsmotor.

Multislip

Excenterslip med trekantig slipplatta som gör det lätt att komma åt att slipa även på små ytor.

Nåt

Fogen mellan två bord eller två däck-plankor.

Nåtar

Fyller eller bankar i drev eller nåtmassa i en nåt.

Nåtmassa

Trätjära eller annat material som man kan använda när man nåtar ett däck eller en bordläggning.

Nautisk

Allt som har att göra med båtliv och sjöfart.

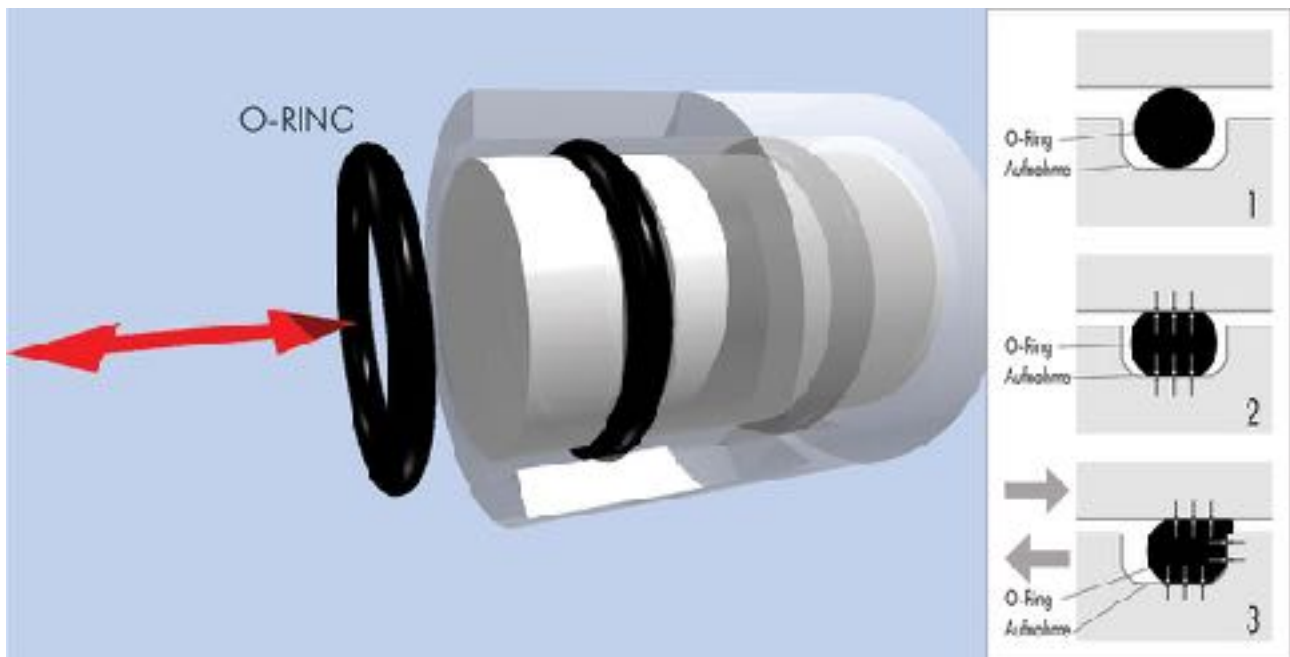

Nit

Smal bult som stukas och ändrar form i ena änden när man monterar den så att den håller emot på bägge sidor, och så att den inte kan lossas utan att förstöras.

Nitar

Monterar en nit.

O-ring

Ring-formad tätning av gummi eller plast, som är cirkulär i genomskärning.

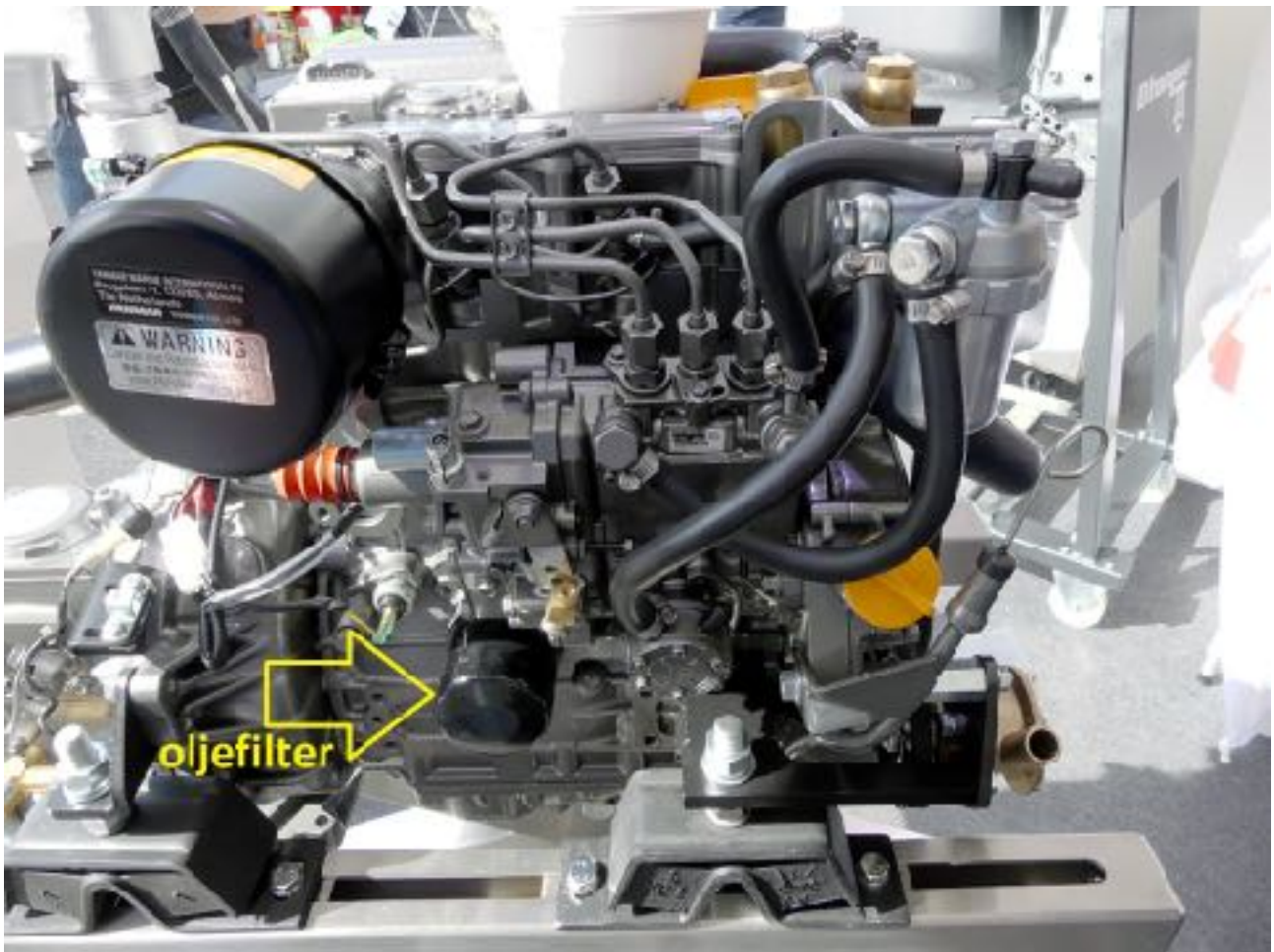
Offeranod

En bit metall, för det mesta zink, som skyddar propellern eller motor-delar från galvanisk korrosion på så sätt att den korroderar istället för propellern eller motor-delen.

Oljeabsorbent

Tjock trasa som är särskilt bra på att suga upp (absorbera) oljor.

Oljefilter

Filter som håller smörjoljan i en motor fritt från smuts och partiklar.

Oljepump

Pump som pressar runt smörjoljan i en motor.

Oljesticka

Lång sticka som når ner i oljesumpen på en motor, och som kan dras ut för kontroll av olje-nivån.

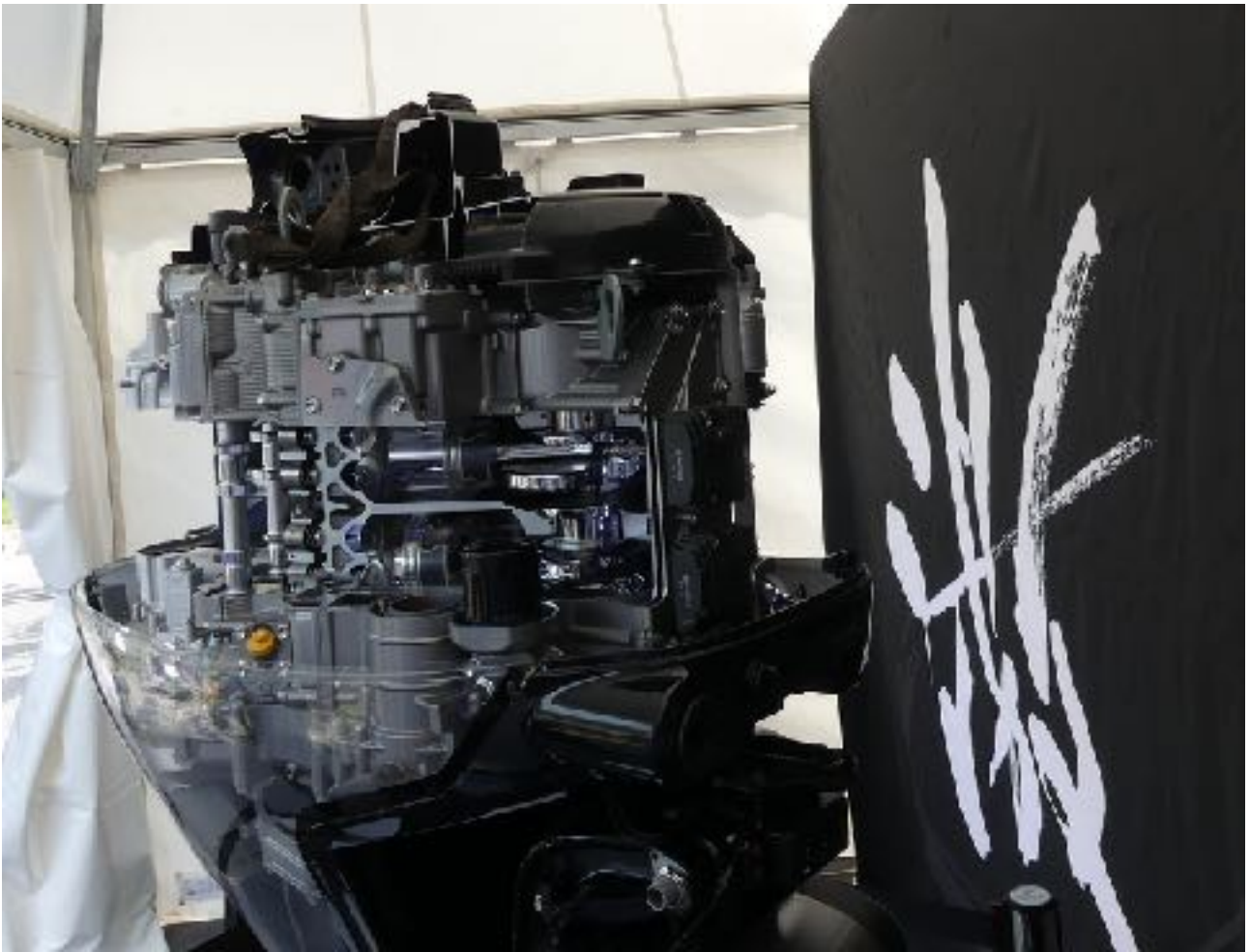
Öljett

Fästelement för kapell som hakas i ovala, skodda hål längs kapellets kant.

Ombord

På båten

Ottomotor

Förbränningsmotor där bränsle och luft sprutas in i cylindern samtidigt och tar eld med hjälp av en tändstift.

Överbord

Från båten och i sjön.

Packning

Typ av tätning som ofta är gjord av metall eller papper och som ofta är ganska stor och kläms fast emellan två metalldelar som man skruvar fast i varandra.

Påväxt

Invasion av alger, djur och mikroorganismer på skrovet under vattenlinjen.

Pensel

Verktyg med mjuka borst som man målar med.

Plugg

Typ av tätning av plast, gummi, trä eller metall, som man trycker in i eller skruvar in i ett hål i en sluten eller öppen behållare, så att behållaren blir tät.

Polera

Polera gör man för att skapa jämna ytor. Man kan polera för hand med en trasa eller med polermaskin.

Polerar

Gör slät, len och glansig genom bearbetning med duk, trasa, svamp eller maskin med poler-rondell.

Polish

Polermedel som innehåller slipmedel och som används som sista slipning vid renovering av plastskrov.

Pollare

Påle, klump eller annan hållare som sticker upp erller sticker ut, särskilt på kaj, och som man kan förtöja vid.

Propeller

Hjul med två eller flera snedställda skovelblad och som driver fram ett flygplan i luften eller en båt i vatten.

Propelleranod

Axelanod som sitter på axeltappen efter propellern.

Propelleraxel

Axel som drevet driver runt och som propellern sitter på.

Pump

Maskin som arbetar med att trycka fram vätska genom ett system eller ut ur ett system eller in i ett system.

Putsar

Polerar noggrant en liten yta.

Rak motor

Förbrännings-motor som har cylindrarna ordnade i rad efter varandra.

Ratt

Hjul med axel (styrkolonn) som är kopplad till styr-system på en bil, på ett flygplan eller på en båt.

Reiling

List eller bräda längs båtsidan ovanpå översta bordet eller ovanför däck.

RIB-båt

Båt med skrov av glasfiberarmerad plast och med uppblåsbara rörformade sidor i gummimaterial.

Rigg

Segel, master, rår, bommar och spiror samt de vajrar, rep och liknande som används för att stödja och hantera segel, master, rår, bommar och spiror.

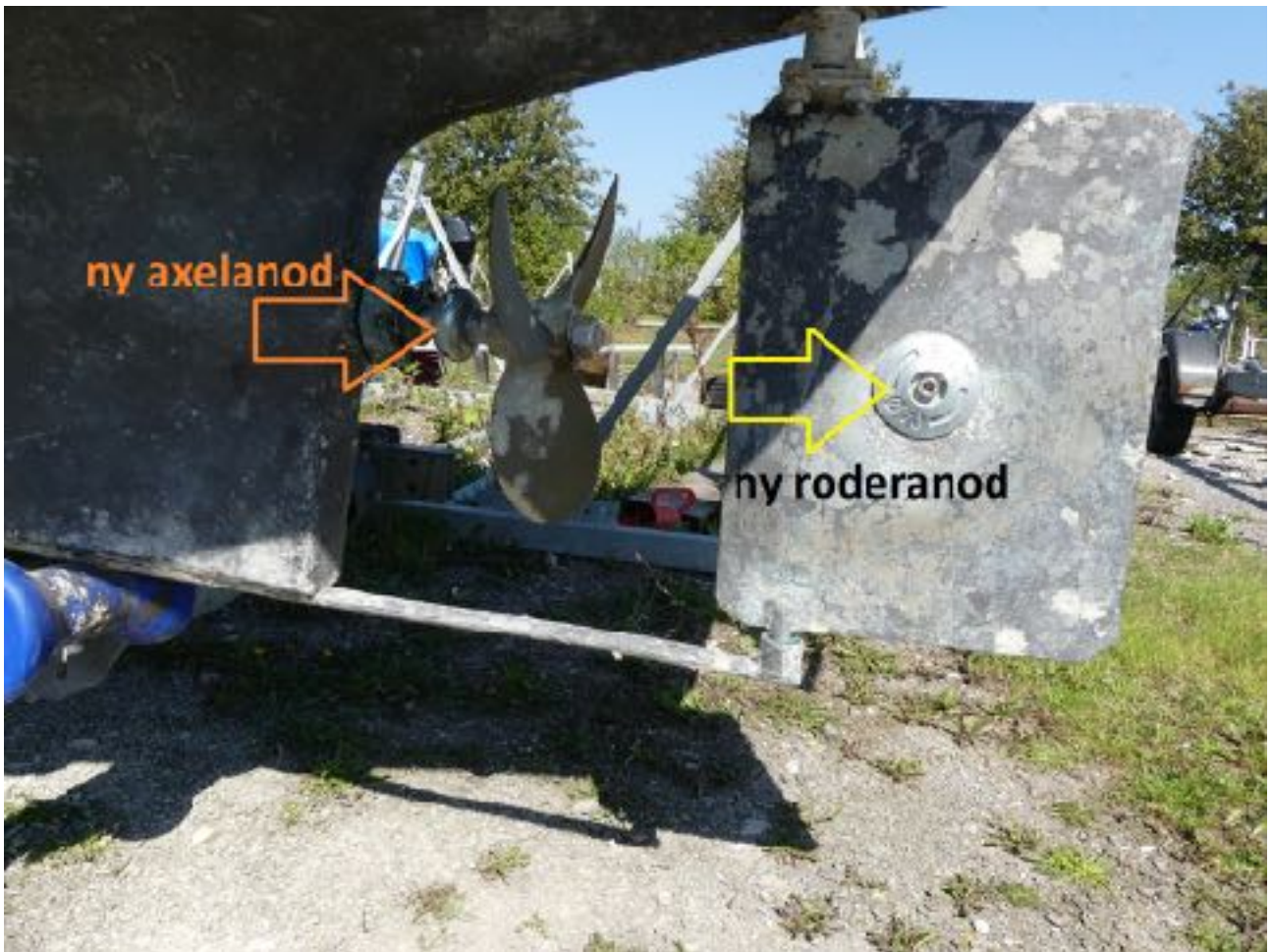
Roddbåt

Båt som drivs framåt med muskelkraft, ett par åror, ett par årtullar, och sjön.

Roder

Vridbart styvt blad i aktern under vattenlinjen, som styr båten genom vattnet när man vrider på det.

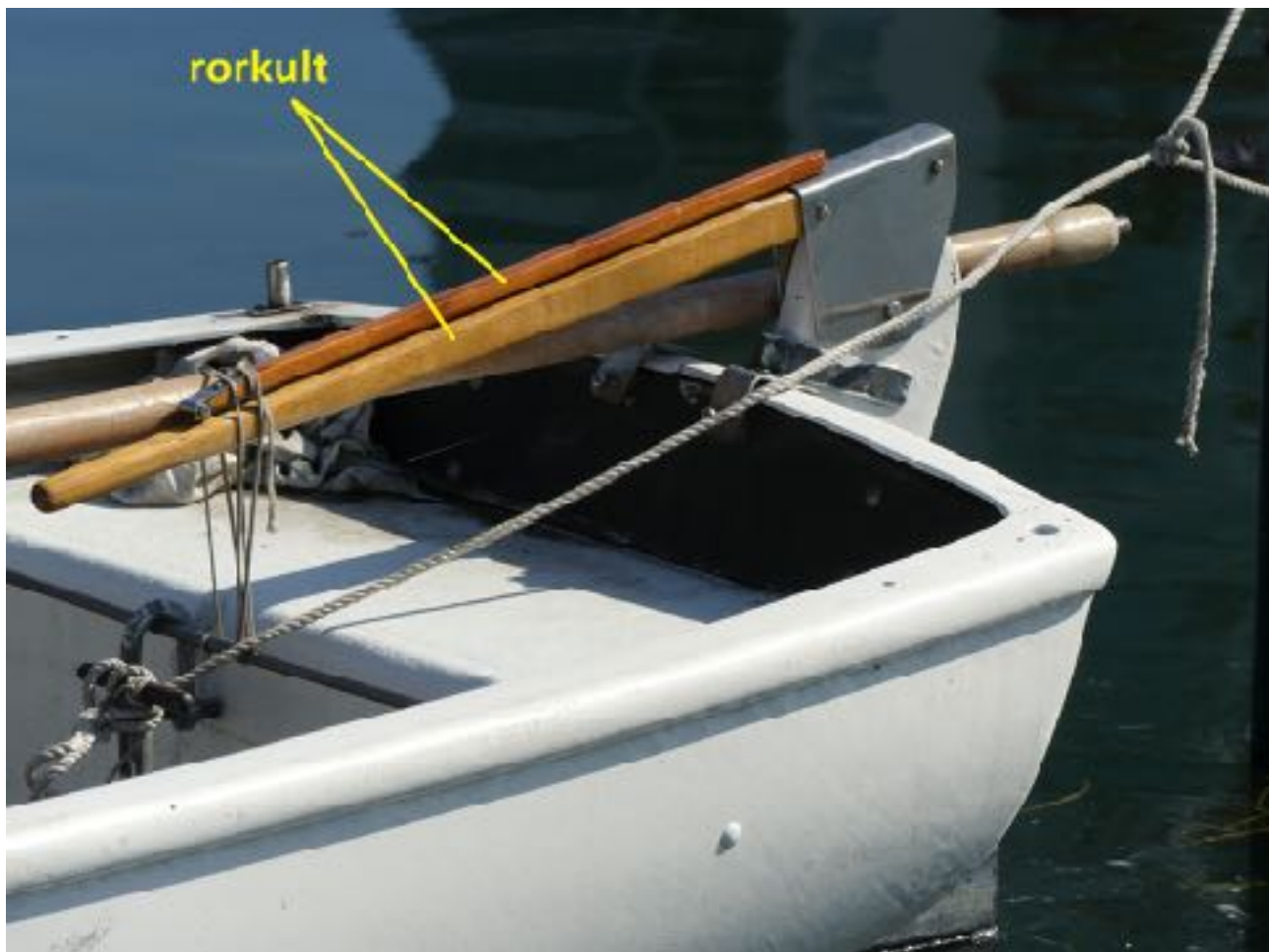
Roderanod

Offeranod som sitter på rodret.

Roller

Verktyg med en mjuk rulle med filt-yta eller borst-yta som sitter på en bygel med handtag och som man målar ytor med som inte behöver ha en slät finish.

Rorkult

Långt handtag som man kan vrida rodret med.

Rost

Korrosion hos järn och stål som bildas när metallen reagerar med syre, särskilt i fuktig miljö.

Röstjärn

Beslag som är fastskruvat i skrovet tvärskepps på en segelbåt på var sida masten, och som är fäste för vantet.

Industriprimer

Rostskyddsgrund för stål

CAPAROL

1 lit

FLAMM

Rostskydd

Korrosionsskydd mot rost.

Röta

Förändring hos trä (eller annat organiskt material) som gör träet poröst och smuligt, och som oftast beror på att träet har blivit instängt och fuktigt så att bakterier eller svampar kan bryta ner träcellerna.

Rotborste

Borste med kraftiga borst av risrot.

Ruff

Större utrymme under däck och överbyggnad.

Rundsling

Ändlöst flexibelt band för tunga lyft, som består av en kärna av garn och ett vävt hölje.

Rundslip

Slipmaskin med snurrande skiva.

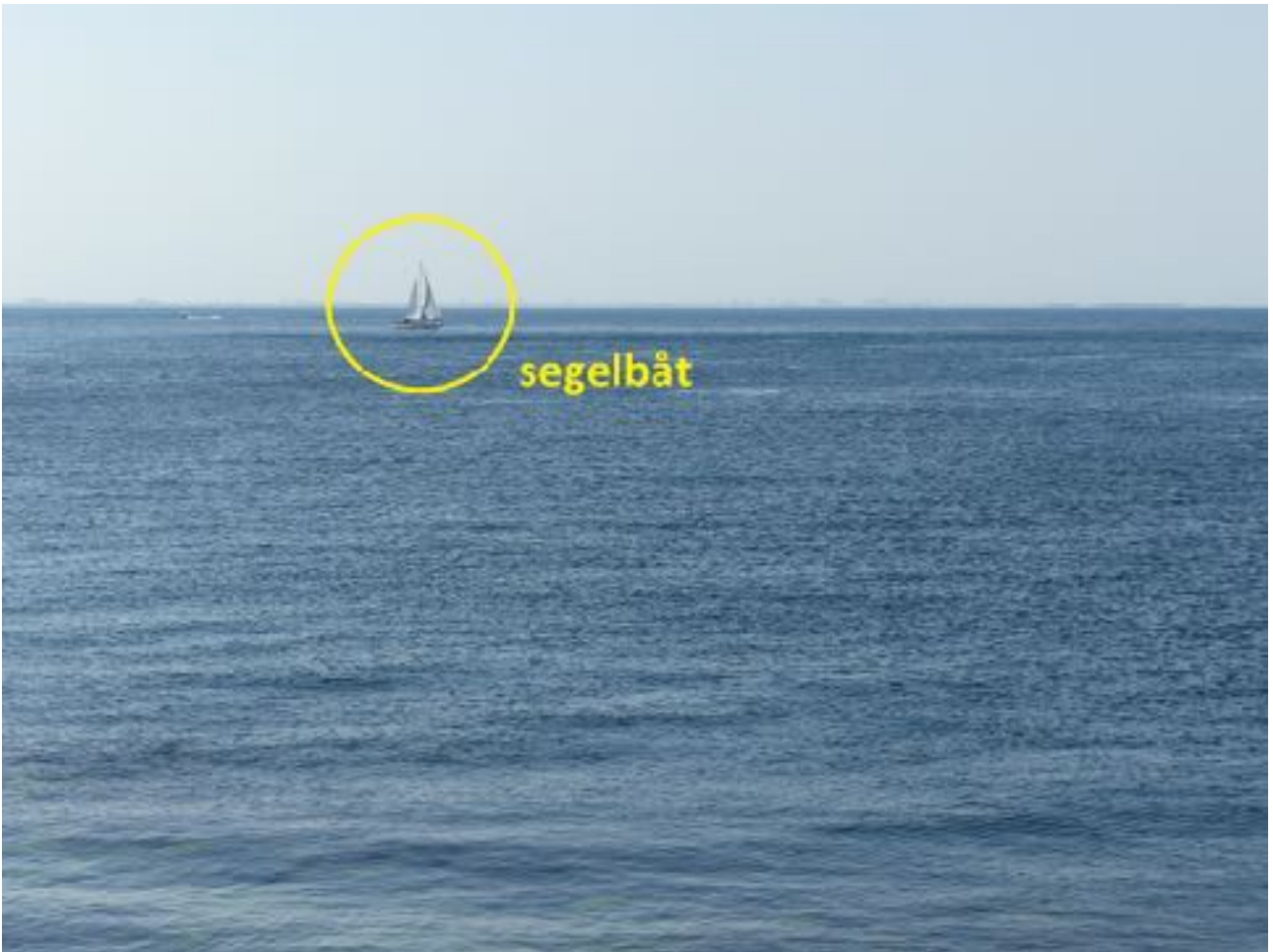
Schackel

Bygel i stål eller mässing eller aluminium, med ett ogängat hål i ena bygel-änden och ett gängat hål i den andra bygel-änden, och en skruv som skruvas genom hålen.

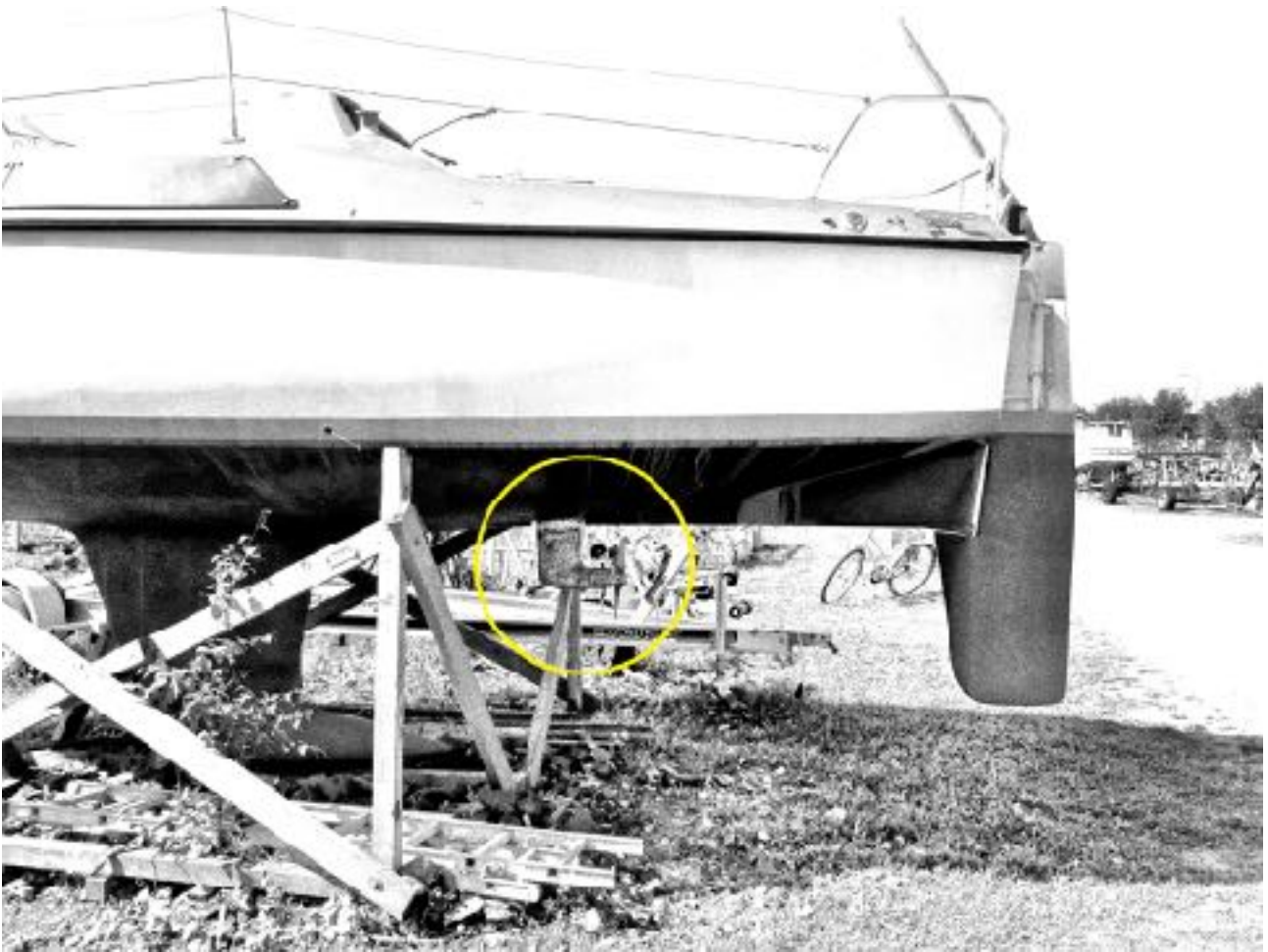
Segel

Ett stycke tyg som kan utvinna kraft ur vinden när det spänns upp i viss vinkel.

Segelbåt

Båt som drivs framåt med segel, men det finns ofta en hjälp-motor i båten.

Segelbåtsdrev

Drev på segelbåt där motorn sitter på insidan av båten och drevet sitter på undersidan av båten.

Service

Planerat, regelbundet underhåll av maskin eller annan produkt, så att produkten får ett så långt liv som möjligt.

Silikon

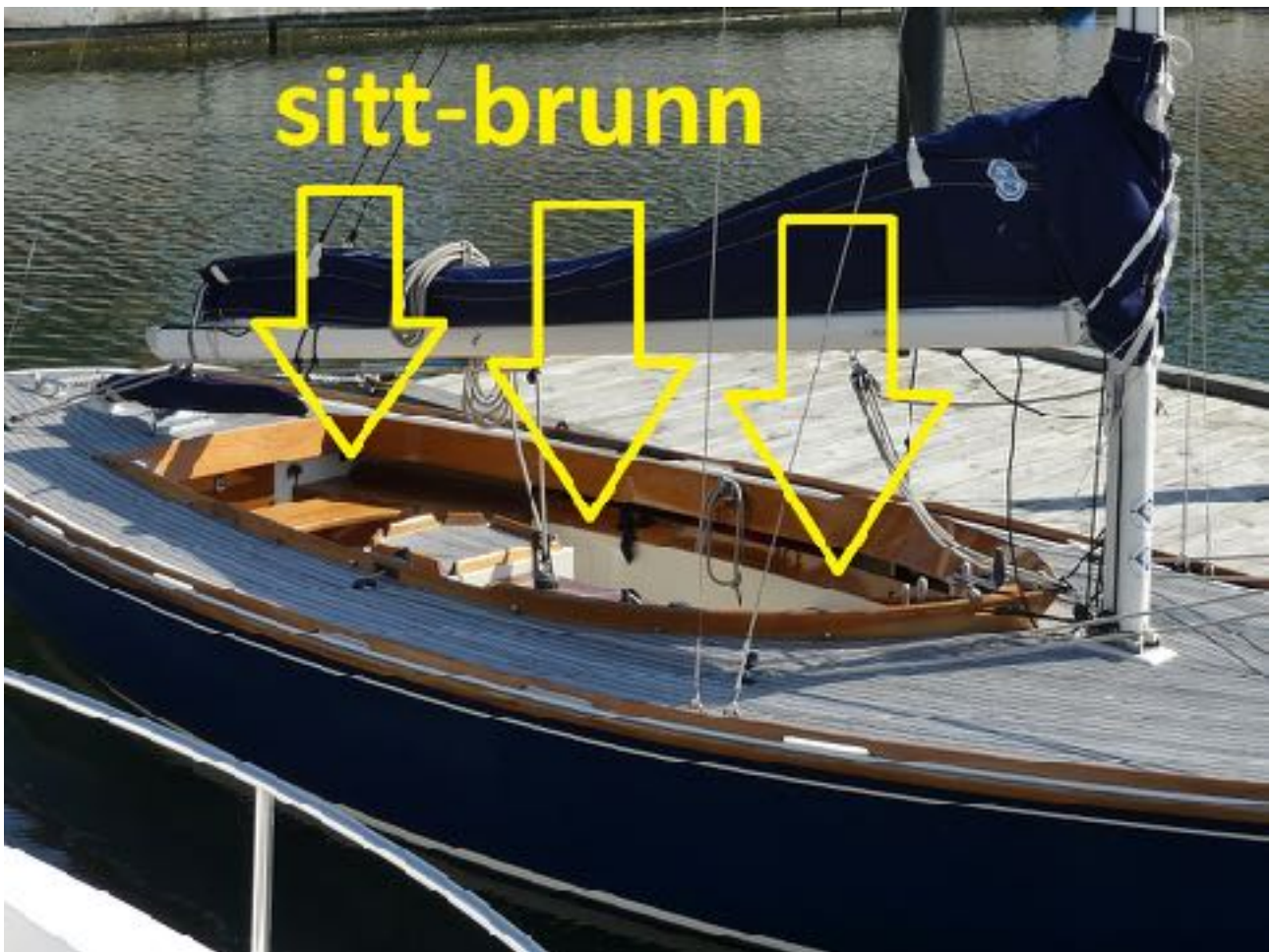
Medel eller massa som består av kisel-föreningar och som klarar hög värme och andra påfrestningar.

Silikonspruta

Verktøy som man trykker eller sprutar ut silikonet med.

Sittbrunn

(oftast i en segelbåt) öppet utrymme där man styr båten och som ofta också har plats för passagerare

Sjön

Det vatten som en båt flyter på.

Sjösättning

Aktiviteten att flytta en båt från land och ner i sjön.

Sjösättningsramp

Sluttande yta ner i vattnet som används vid sjösättning och upptagning av mindre båtar.

Sjövatten

Vatten från hav eller sjö som används för motorkylning.

Sjövattenpump

Pump i kylsystemet för sjövattenkyld motor, som pumpar runt sjövatten i kylsystemet.

Skiftnyckel

En skiftnycker är en nyckel man skiftar med.

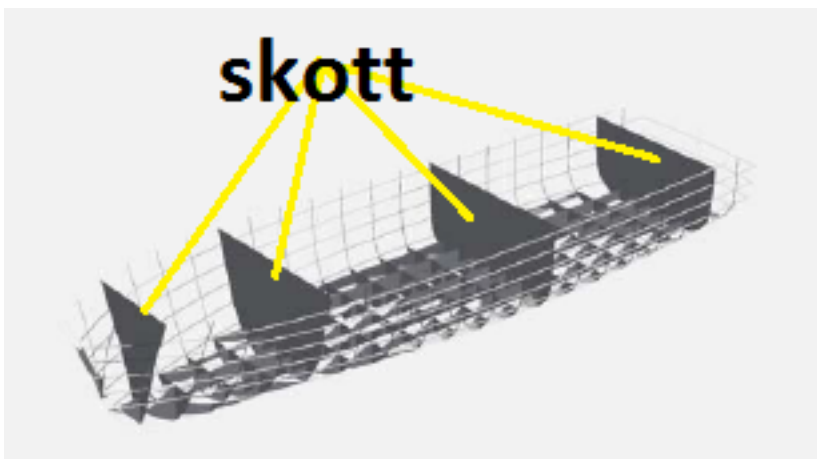
Skot

Lina som bestämmer seglets vinkel mot båten.

Skotlås

Hållare med två ledade halvcirkelformade puckar med tänder mot varandra, som kan hålla fast skot och andra linor och som det går att ta hem (dra in) skotet igenom, men inte släppa tillbaka skotet.

Skott

Vägg i båt, såväl längskepps som tvärskepps.

Skrapa

Verktyg med tvärställt och ofta slipat blad, som används för att skrapa bort en ojämnhet eller en beläggning på en yta.

Skrapar

Drar eller skjuter skrapa, oftast många gånger, för att ta bort gammal färg, fernissa eller annan beläggning.

Skrov

Båt-kropp utan inredning eller rigg.

Skrubbar

Gnider hårt med grov borste eller svamp.

Skruvmejsel

Skruvmejsel är ett verktyg för att skruva i och ut olika typer av skruvar. Det finns skruvmejslar med olika typer av skruvhuvuden – spårmejsel, kryssmejsel, stjärnmejsel, fyrkantsmejsel – se mer länk.

Skurmedel

Kemisk produkt som kan lösa upp fett och som man använder för att rengöra ytor.

Skyddsglasögon

Glasögon som är till för att skydda ögonen vid arbete med risk för stänk eller smuts som kan skada ögonen, till exempel svetsning, hantering av skadliga vätskor eller höga hastigheter.

Skyddshandskar

Handskar som skyddar fingrar och händer och underlättar arbetet i miljöer där man handskas med smutsiga, feta eller frätande föremål eller ämnen eller vibrerande maskiner eller hårt sittande maskindelar.

Skyddsmask

Mask som täcker hela ansiktet eller bara mun och näsa, och som skyddar luftvägarna så att man inte andas in giftiga gaser eller skadliga partiklar.

Skyddsskor

Kraftiga och särskilt fot-vänliga skor med stålhätta som skyddar fötterna och särskilt tårna i verkstadsmiljö eller byggmiljö där man ofta arbetar med tunga, vassa eller skärande delar och maskiner.

Slangklämman

Metallband med ett stansat eller pressat skruvspår och en fastmonterad skruv som används för att spänna ihop bandet.

Slipa

Slipar gör man för att ta bort ytskikt. Man kan slipa med slippapper på en tråkloss eller med slipmaskin.

Slipar

Gör jämn eller slät rivig, genom bearbetning med slippapper eller slipmaskin.

Slipbräda

Lång eller bred och platt slipkloss, ofta med två handtag, för jämn och effektiv slipning av stora ytor.

Slipkloss

En bit trä, plast eller kork som man spänner en bit slippapper eller sandpapper runt och som ofta ger bättre friktion och bättre resultat när man slipar en plan yta för hand.

Slipmaskin

Maskin som har snurrande, oscillerande eller vibrerande plattor, band eller skivor med en yta av slippapper, polerduk eller filt.

Slippapper

Kraftpapper som har en yta med korn av flinta, glas, kiselkarbid, sand eller smärgel, och som man använder för att slipa ytor med.

Smältlim

Typ av lim som är fast i rumstemperatur, och som appliceras med hjälp av en limpistol som hettar upp limmet.

Smörjer

Underhåller eller fyller på ett smörssystem eller delar av ett smörjsystem, eller behandlar enskilda delar i [drivlina](#) eller skrov eller rigg med smörjolja eller smörjfett.

QUICKSILVER

MARINE GREASE
2-4-C
WITH PTFE

- For use in the following marine equipment applications:
- Steering systems/cable linkages
  - Throttle and shift cables and linkages
  - Remote controls
  - Prop shafts
  - Swivel pins
  - Tilt lock mechanisms/tilt tubes
  - Hinge pins
  - Boat trailer wheel bearings

NLGI 2

NET WT 8 OZ (227 g)

Smörjfett

Fett till smörjssystem eller i smörjssystem.

Smörjolja

Olja till smörjssystem eller i smörjssystem.

Smörjssystem

Samverkande delar i en motor och i en hel [drivlina](#), som ser till att motor och [drivlina](#) är smorda och inte går torra (skär).

Snabblänk

Kedjelänk som är öppningsbar med ett gängat lås.

Spacklar

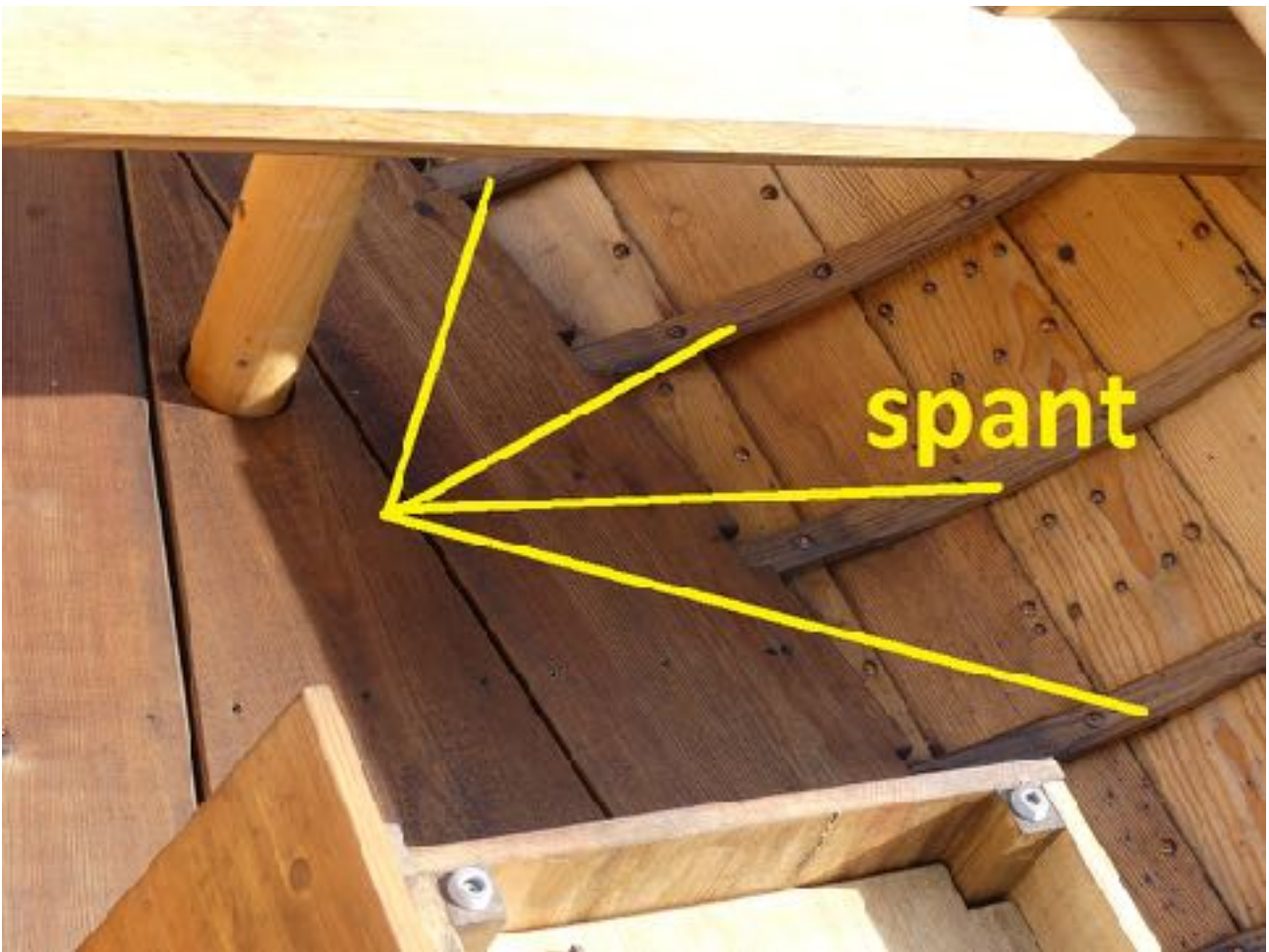
Fyller sprickor eller ojämnheter med hjälp av spackel och spackelspade.

Spant

Invändiga tvärskepps konstruktioner som håller ihop och stärker upp träbåtens skrov.

Spant

Invändiga tvärskeppskonstruktioner som håller ihop och stärker upp träbåtens skrov.

Spetsgattad

Som smalnar av och har spetsig konstruktion i aktern, med både förstäv och akterstäv.

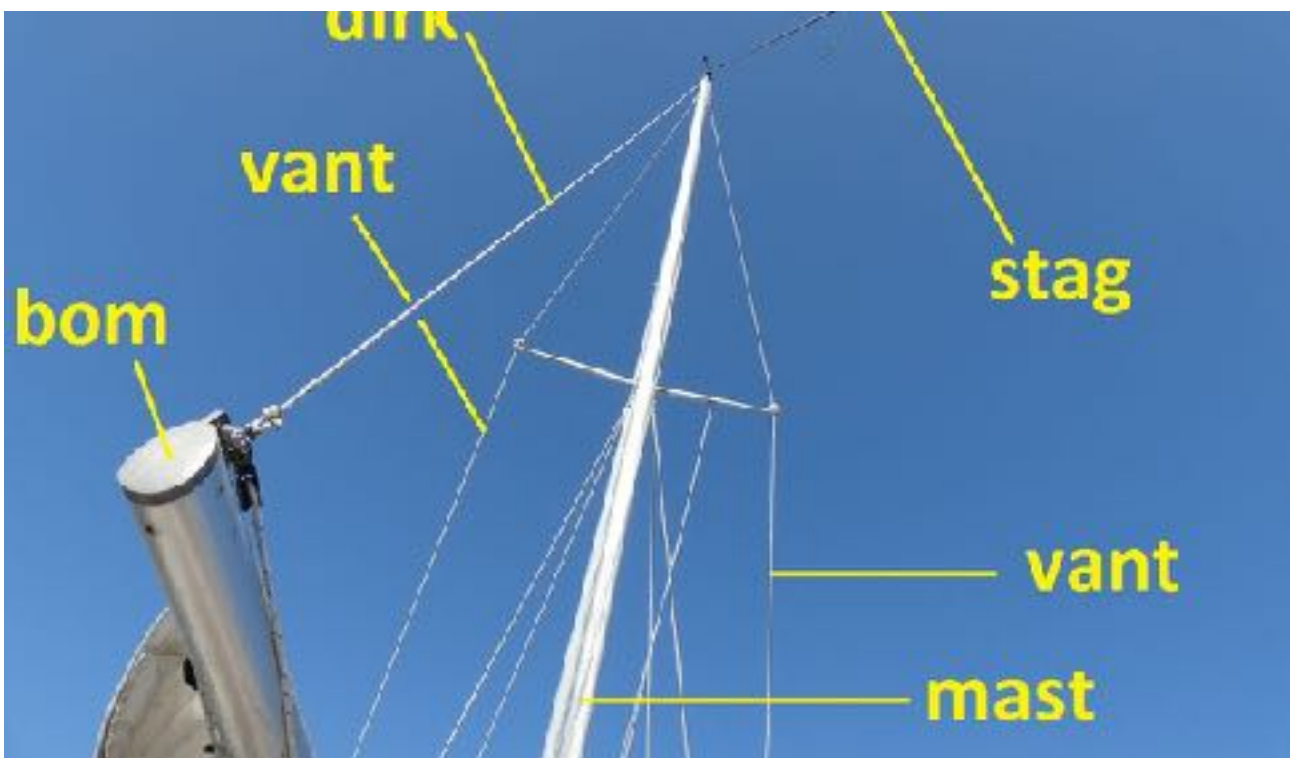
Spridare

Stötta som monteras på båda sidor av masten på en segelbåt och som håller ut vantens och hjälper till att stabilisera båten.

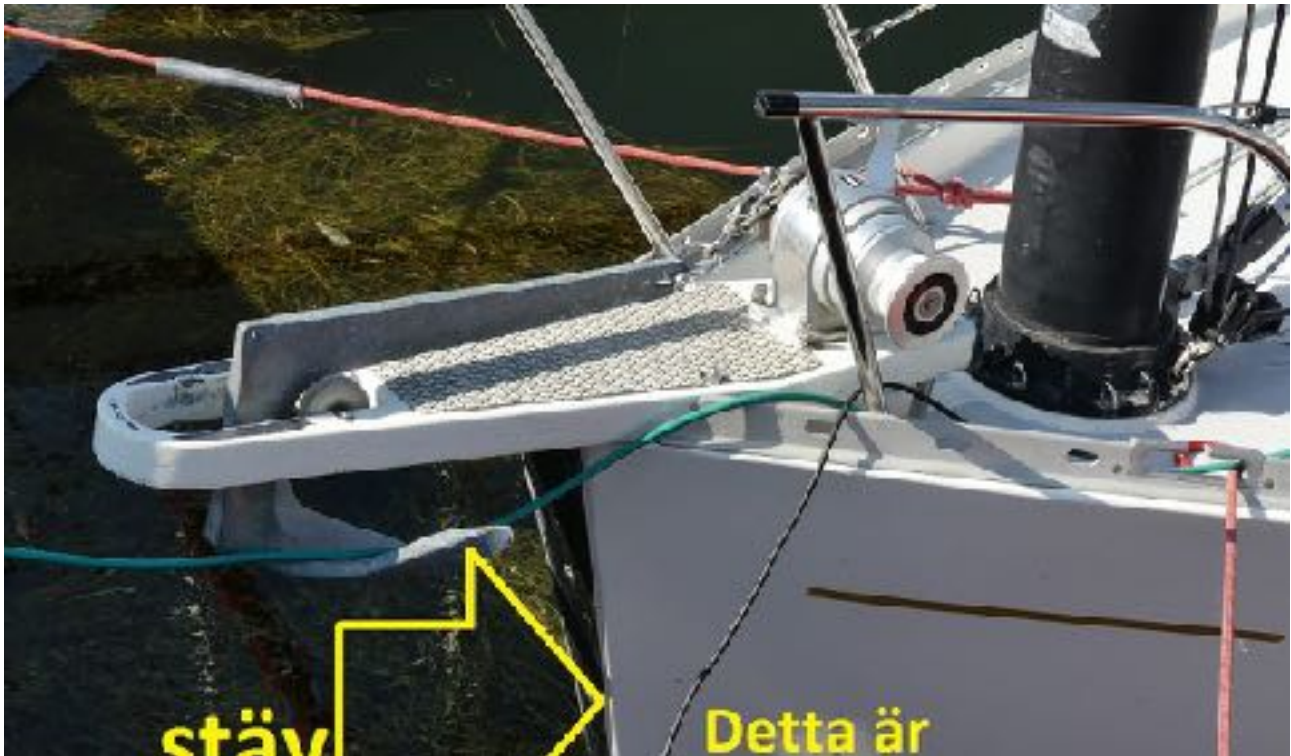
Sprutmålar

Målar med färgpistol.

Stag

Vajer i en rigg, som stöttar en mast långskepps.

Stäv

Konstruktion som avslutar ett skrov i fören (förstäven) och ibland i aktern (akterstäv) på en båt.

Styrpulpet

Del i öppen motorbåt, oftast midskepps, som består av ratt och instrument, stol och ofta en vindruta.

Svets

Maskin som smälter ihop stycken av metall genom kraftig upphettning.

Svetsar

Arbetar med svets.

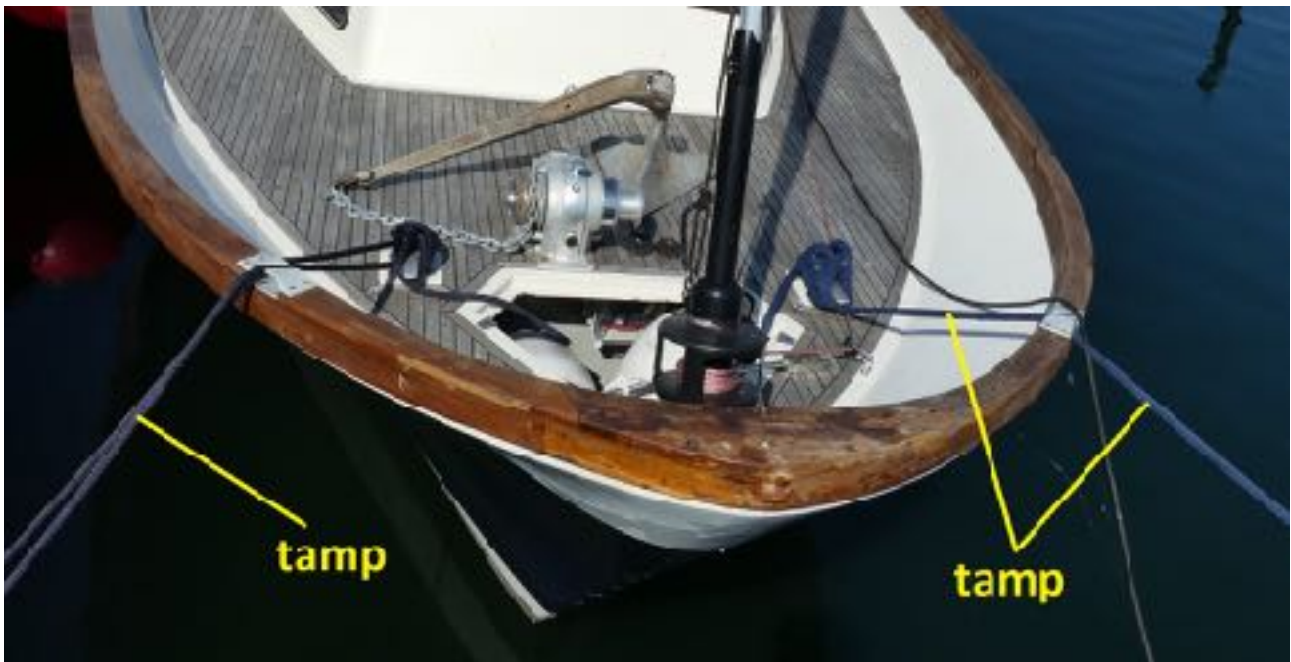
Tågvirke

Gemensamt ord för all de linor av olika typ och grovlek, som används ombord.

Talja

Mekanisk konstruktion för lyft som är en kombination av två block.

Tamp

Yttersta delen av en lina eller en hel lina av obestämd längd.

Tändkabel

Elkabel i ett tändsystem som matar ström till tändspole och tändstift.

Tändspole

Elektromagnetisk apparat i tändsystemet i en ottomotor, som under ett kort ögonblick kan skapa en så hög elektrisk spänning, att det kan bli en gnista i tändstiftet som antänder bränslet i cylindern.

Tändstift

Liten avlång detalj som sitter i cylindern på en ottomotor och som tänder en gnista på elektrisk väg, så att bränsle- och luftblandningen kan ta eld (an-tända).

Tändsystem

De delar i en ottomotor som tillsammans skapar gnistan i tändstiftet.

Targabåge

Stål- eller aluminiumkonstruktion över sittbrunnen i öppna båtar, som man kan hålla i sig i, och som man kan montera antenner, GPS, radar eller lanternor i.

Tätning

En konstruktionsdetalj som monteras mellan delar i ett system och som förhindrar läckage från systemet, eller som förhindrar att det kommer smuts eller fukt eller annat främmande in i systemet.

Teak

Rödbrunt, hårt, hållbart träslag som ofta används för inredningsdetaljer och däck på båtar.

Teak-olja

Smörjolja för underhåll av teak.

Termostat

Apparat som kan ändra flöde och tryck i ett [kylsystem](#) så att maskinen som ska kylas mår bra hela tiden.

Terpentin

Ett destillat olika barrträ-sorter, särskilt olika arter av tall.

Thinner

Lättflytande, giftigt lösningsmedel som består av en blandning av estrar, alkoholer och aromatiska kolväten, och som används för att lösa färg (tvätta penslar) eller spä ut (förtunna) färg.

Toft

Planka, bräda eller platta som ligger tvärskepps och som man sitter på, eller som masten monteras igenom (masttoft).

Tomgång

Varvtalet hos en motor som är igång, men som har drivlinan fränkopplad på något ställe, och som därför inte driver båten framåt eller bakåt.

Transmission

Mekanisk konstruktion för att överföra rörelseenergi mellan snurrande axlar, samtidigt som axlarnas varvtal kan omvandlas till ökat vridmoment eller tvärtom.

Trasa

Textilduk som är bra på att suga upp vätska och som används för rengöring.

Trassel

Tvättat garnavfall, oftast av bomull, som säljs i härvor som ligger i skyddande påsar.

Trätjära

Naturmaterial som tillverkas genom torrdestillation av kådrik ved och som används för att impregnera och täta konstruktioner i trä, bland annat båtar.

Tryckluft

Luft som man har pressat samman till ett så högt tryck att luften kan användas för att driva maskiner och system.

Tryckluftsdreven

Som får sin energi eller kraft från tryckluft.

Tvårskepps

Vinkelrätt mot längdriktningen av en båt.

Tving

Ställbart och låsbart, bygelformat verktyg som används för att spänna fast delar till exempel om man vill pressa ihop två stycken som ska limmas ihop.

MultiMarine®

Marine
Quality

U-bult

U-formad skruv med gängor i båda ändar.

Upptagning

Aktiviteten att flytta en båt från sjön och upp på land.

Utombordsmotor

Båtmotor som monteras i aktern på utsidan av skrovet.

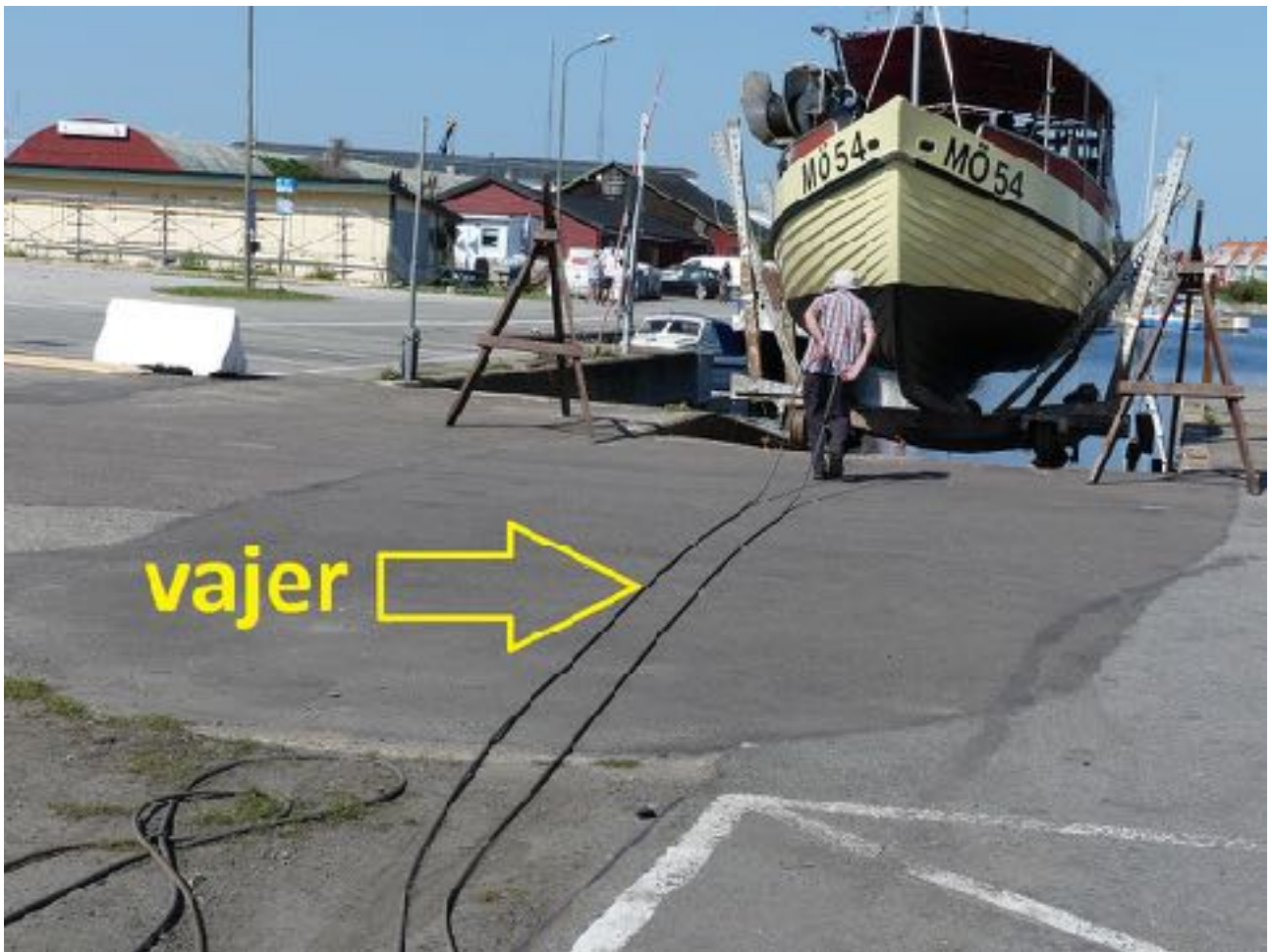
UV-skydd

Medel för skydd mot utmattning och uttorkning på grund av solens strålar med ultraviolettt frekvens (UV-strålar).

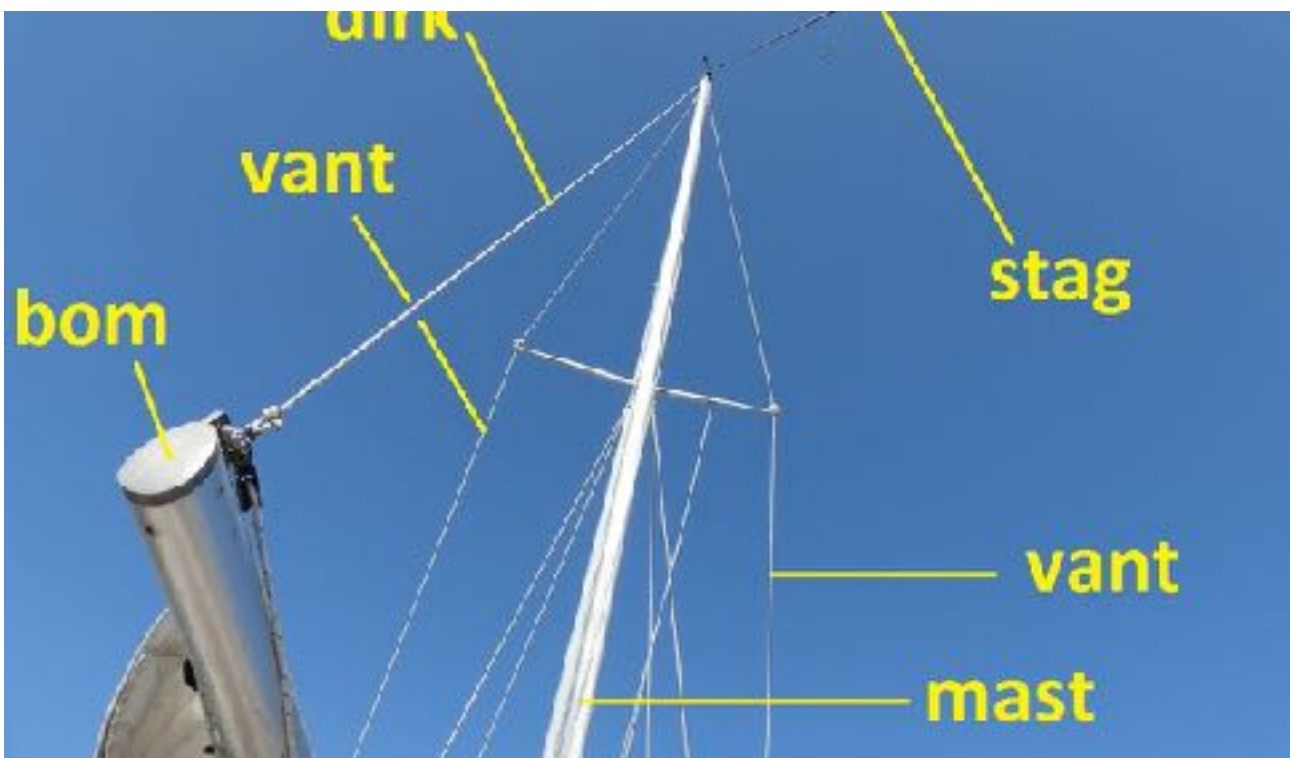
V-motor

Förbränningsmotor som har cylindrarna ordnade i två rader som lutar från varandra i viss vinkel.

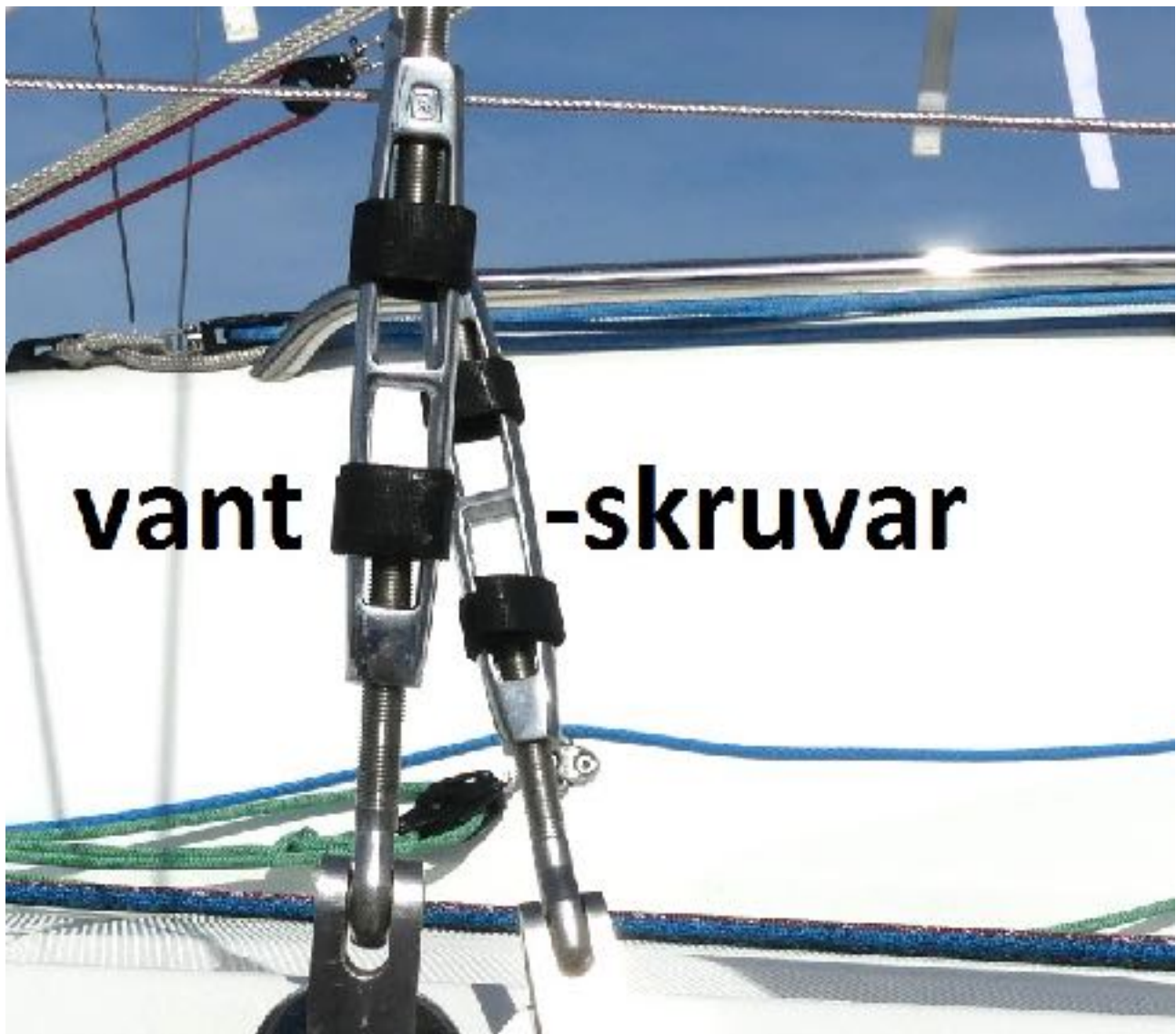
Vajer

Tvinnad lina av metalltrådar, som är mycket hållfast och stark.

Vant

Vajer i en rigg, som stöttar en mast i sidled.

Vantskruv

Dubbelhylsa med skruvar, där hyls-ändar och skruvar är gängade åt varsitt håll, så att ett vant, ett stag eller annan vajer eller lina, som är fäst i ögla eller krok eller schackel i skruvändarna, spänns när man vrider hylsan åt ena hållet, och slackar om man vrider hylsan åt andra hållet.

Varmluftspistol

Elektriskt drivet verktyg som blåser ut varm eller het luft genom ett munstycke och som man använde för att torka och ta bort färg och fernissa, montera krymp-slang, torka trä, böja och svetsa plast, mjuka upp lim och tina till exempel frysta rör.

Varv

Plats vid sjön för underhåll och reparation av båtar.

Varvtal

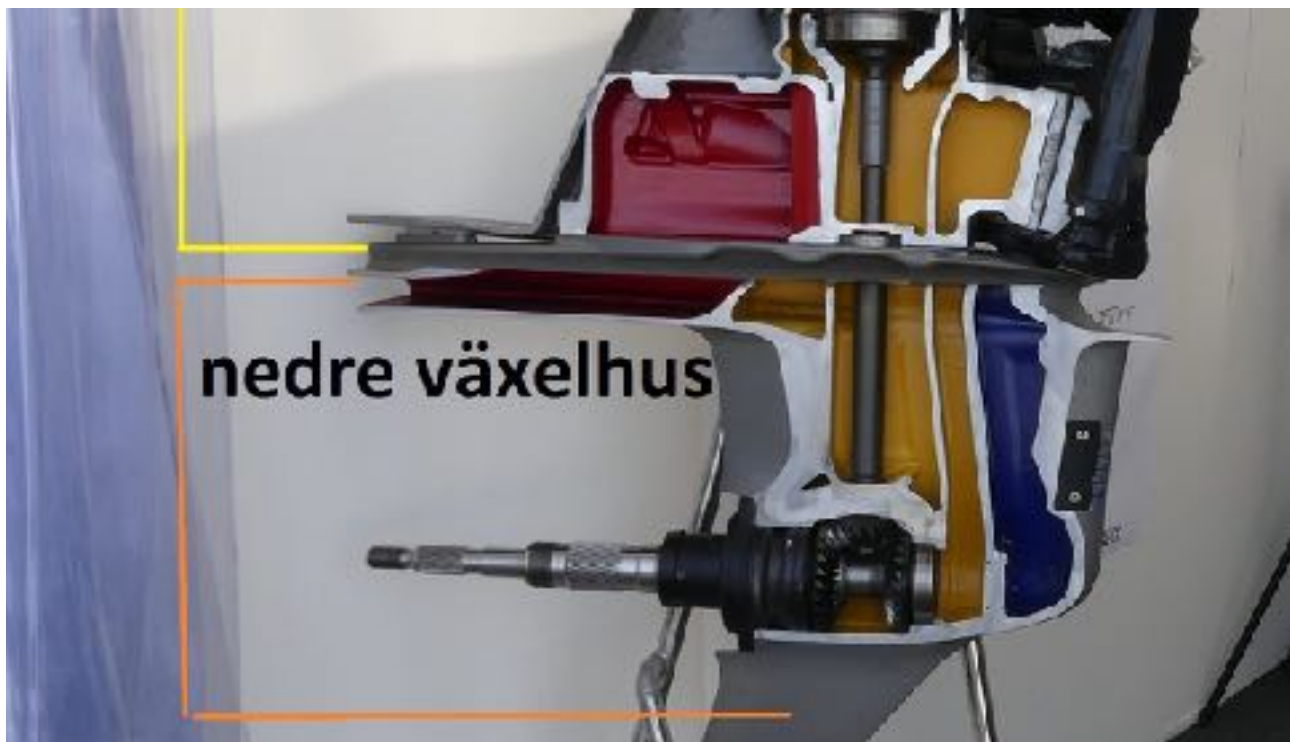
Antalet varv som en snurrande del i en maskin snurrar under en tidsenhet.

Vattenlinje

Den linje som markeras av vattenytan längs skrovet när båten ligger i sjön.

Vaxar

Polerar eller gnider in med poler-vax.

Växelhuss

Skyddad konstruktion mellan motor och propelleraxel, som innehåller drevet.

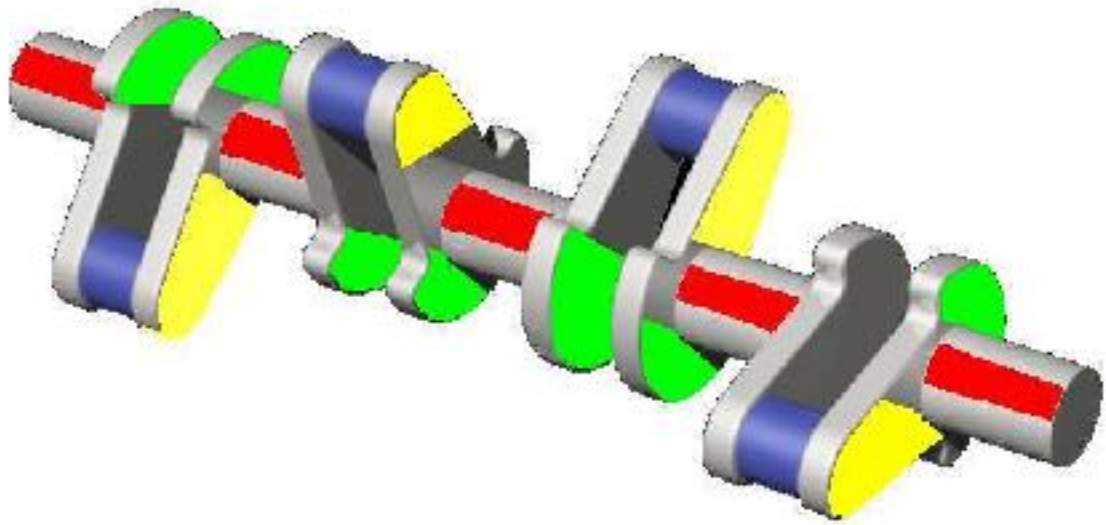
Växelhussolja

Smörjolja till drevet i växelhuset.

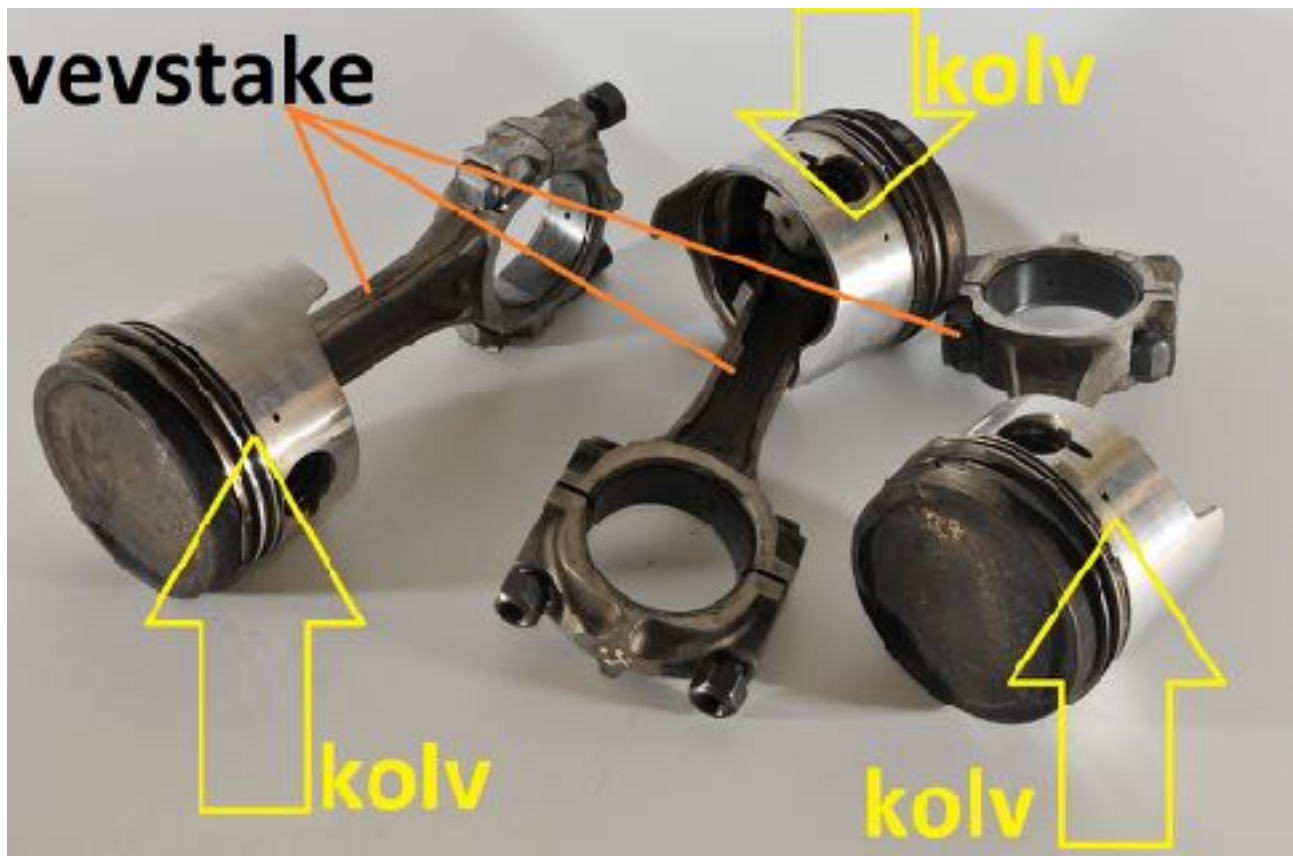
Ventil

Mekanisk konstruktion som kan öppna eller stänga eller på annat sätt ändra vätskors eller gasers väg genom ett rör eller en annan kanal eller öppning.

Vevaxel

Axel med handtag (vevtappar) som förbränningsmotorns vevstakar är lagrade i, och som vevar runt sig själv och kugghulen i drevet så att propelleraxel och [propeller](#) snurrar.

Vevstake

Stång som sitter i ledat fäste på kolven i förbränningsmotorns cylinder och som vevar runt vevaxeln.

Vinch

Verktyg för att dra, lyfta eller fira laster, där lasten hänger i en kätting, vajer eller lina som är upprullad på en vals eller trumma som har en vev till att veva upp lasten med.

Vinkelslip

Handverktyg med keramisk trissa som man kan använda för att slipa och kapa metall och plast.

Vinterservice

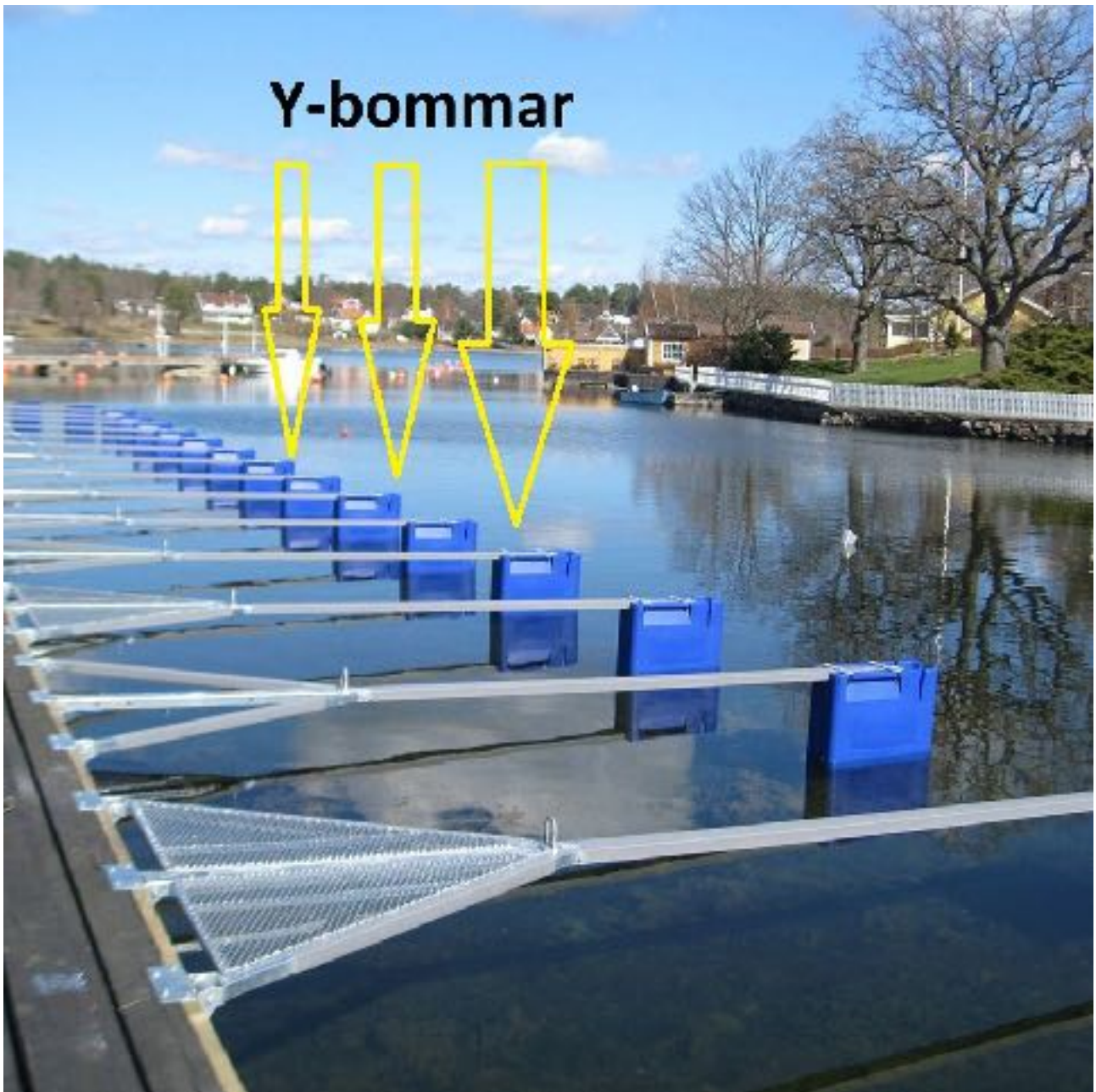
Service som görs på båt och motor för att skydda mot frost, korrosion, kondens med mera, som kan uppstå under vintern. Ofta görs denna service direkt på på hösten när båten tagits upp ur vattnet.

Visir

Utrustning som skyddar ansikte och ögon från att skadas av gnistor, splitter eller flygande flisor eller andra föremål och som består av en genomskinlig plastskärm och en bygel som man sätter runt huvudet.

Y-bommar

Y-bom

Bom, rör, stång, regel eller balk som monteras på tvären ut från sidan av en brygga, och som har fästen som man kan förtöja i.

zink-anod

Zinkanod

Offeranod av zink.